

de Proosdijkoerier

JAARGANG 33 | NUMMER 2 | JUNI 2017

VINKEVEEN IN DE JAREN ZESTIG

PROVINCIALE WEG ALS FONDSENBRON

HET VROEGERE LEVEN AAN DE KERKVAART IN MIJDRECHT

ADVERTENTIEPAGINA BINNENZIJDE OMSLAG
IN BEZIT VAN AVANTI

Rondeveense geschiedenis

door Jaap Meulstee

Het juninummer van de Proosdijkoerier is gevuld met een aantal zeer uiteenlopende verhalen over van onze regionale geschiedenis. Rijk geïllustreerd en in full colour aan u aangeboden. Geniet ook deze keer van de indrukwekkende verhalen en vele fraaie foto's en illustraties uit vroeger tijd.

TERUG NAAR DE JAREN ZESTIG

Hoe een landbouwschool tot dorpshuis werd omgebouwd; de biljarkennis van A.S.V.'ers, verzuilde nieuwsgaring, kerkbezoek en bejaardenzorg. Het zijn zo maar wat onderwerpen die *Peter van Golen* behandelt in zijn verhaal over Vinkeveen toen.

STOOMBOTEN OVER DE AMSTEL

Stef Veerhuis vervolgt zijn artikelenreeks over de belangrijkste rivier in het Proosdijgebied. Deze keer lezen we over de vervoersperikelen, waar onze agrarische voorvaders mee te maken hadden en wat Bertus Aafjes ooit in zijn 'Herfstwandelingen' schreef over dat vervoer.

SPOORLAAN EN SPOORHUIS

Ons beeldverhaal gaat deze keer over de omgeving van het Spoorhuis in Vinkeveen en de daar pal naastliggende straat de Spoorlaan. Beelden van toen, aangevuld met de situatie van nu. Het zal bij veel van onze lezers nostalgische herinneringen opleveren.

PROVINCIALE WEG ALS FONDSBRON

In de afgelopen decennia is er heel wat te doen geweest over de weg die we vooral kennen als de N201. De provinciale weg heeft de lokale politiek jarenlang in een wurggreep gehouden. Ook nu weer is de verkeersdruk en de daaraan gekoppelde problematiek op deze belangrijke verbindingsweg bijzonder actueel. *Chris Woerden* belicht in zijn artikel een bijzonder aspect: het belang van een tankstation aan deze route.

HUDSON EN DE HALVE MAEN

Na onze voorjaarsvergadering hield *Gert Tetteroo* een

boeiende uiteenzetting over de banden van Holland met het gebied in en rond New York. Een kernwoord hierin is de VOC-mentaliteit. Gekoppeld aan de Verenigde Oost-Indische Compagnie was deze lezing een mooie opmaat voor de publicatie, die we volgend jaar over de Rondeveense inbreng in deze belangrijke handelsmaatschappij zullen uitbrengen.

WONEN AAN DE KERKVAART

Met de echtparen Van Beek en Van Ankeren gingen we in gesprek over hun woonomstandigheden in de kleine huisjes aan de Kerkvaart in Mijdrecht. Zij maakten van twee woningen een en vertellen hierover. Bovendien nemen ze ons mee in hun herinneringen aan de tweede helft van de vorige eeuw.

GEGRASHTE VLIEGTUIGEN

Op dit moment is een speciale werkgroep actief om informatieborden te plaatsen bij de diverse crashplaatsen van oorlogsvliegtuigen in onze polders. *Fons Compier* schrijft over een neergestort burgervliegtuig. Op relativerende wijze geeft Fons een gedegen journalistiek verslag van de berichtgeving over dit ongeval, dat in 1933 plaatsvond.

VIJF KILOMETER GESCHIEDENIS

Piet van Buul ging in gesprek met scheidend directeur Bernadine Ypma van het Regionaal Historisch Centrum in Breukelen. Het beheer van de collecties uit de archieven van onze dorpen is een belangrijke opdracht. De openbaarheid van alle stukken geeft ons de mogelijkheid terug te vinden hoe het vroeger was.

DE MANUSCRIPTKAART VAN PRAALDER

In de afgelopen periode heeft *Dick Koeleman* uitgebreid onderzoek gedaan naar de diverse onderdelen van de manuscriptkaart van Praalder, ook wel de 'Nieuwe Caart van de Groote Rondeveense Polders' van 6 december 1782.

Zijn analyse zullen we later dit jaar aan onze leden en lezers aanbieden in een speciale uitgave, waarin Dick zijn bevindingen met ons deelt. Voorwaar iets om alvast naar uit te kijken.. ■

Bij de voorplaat

In het vierde deel over 'de Amstel' vertelt Stef Veerhuis vooral over de stoombootdienst 'De Landbouw', die naast de regionale vervoersopdrachten regelmatig vaart zette naar de haven van Oudeschild voor een bezoek aan de lammerenmarkt op Texel.

De jaarlijkse lammerenmarkt op Texel omvatte een tijdspanne van ongeveer negen weken en begon op de eerste maandag na 15 mei in Den Burg. Een belangrijke rol was daar weggelegd voor Willem Smit, die al sinds 1913 het vervoer naar het vasteland coördineerde. Vanaf donderdagochtend vijf uur kwamen de fokkers hun lammeren met paard en wagen afleveren in de haven van Oudeschild.

Op de foto is de blatende lading inmiddels aan boord gebracht van 'De Landbouw III'. Voor vertrek naar Leiden inspecteerden kapitein en directeur Willem Smit nog eens de aantallen en het welzijn van de aan hem toevertrouwde levende have. (© Foto Cees Smit - 1968)

Digitale nieuwsbrief

Wilt u - net als ruim duizend andere betrokkenen - goed op de hoogte blijven van onze activiteiten? Meld u dan eenvoudig aan door uw naam en e-mailadres in te vullen op de homepage van de website van de historische vereniging. U ontvangt dan regelmatig onze nieuwsbrief. **Zie ook onze website: www.proosdijlanden.nl**

In deze Proosdijkoerier

- 43 Voorwoord
- 45 Vinkeveen in de jaren zestig
- 49 Mijdrecht 30 december 1933: De crash van de PH-BBC
- 53 Het grensgebied van de provincie Utrecht rond Waverveen
- 54 De Amstel en zo voort ... [deel 4]
- 58 Monumenten uitgelicht
- 60 Het vroegere leven aan de Kerkvaart in Mijdrecht
- 65 Provinciale Weg als fondsenbron
- 70 Een compilatie van Nieuwtjes en Weetjes uit Oma's tijd
- 72 Het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen
- 75 De Croonstadtlaan
- 77 De Spoorlaan in Vinkeveen
- 79 Verenigingsnieuws

Vinkeveen in de jaren zestig

Bouwen voor en aan een nieuwe samenleving

door Peter van Golen

ONS DORPSHUIS

Op landelijk niveau werden sterke stimulansen gezonden naar het platteland om de aankomende vrije tijd niet in ledigheid door te brengen, maar te vullen met ontspanning en activiteiten en processen voor zelfontwikkeling. Deze stimulansen bereikten ook Vinkeveen.

Door de uitbreiding van de Vinkeveense gemeenschap kwam er vraag naar ruimten voor algemeen gebruik. Vraag en aanbod kwamen in 1968 vrij snel bij elkaar. Er was een agrarische school aan de Kerklaan. De school fuseerde met een school in Breukelen. Er kwam ruimte vrij. Met enige bouwtechnische aanpassingen wist men een vergader- en cultuurcentrum te creëren, compleet met sportzaal en Vinkeveen had een cultuurcentrum 'Ons Dorpshuis'.

De aanloop naar de realisatie van het Dorpshuis zorgde voor vele genoeglijke culturele avonden. De bevolking werd geacht een substantieel deel van de kosten van inrichting van het Dorpshuis bijeen te brengen. Met sport en spel en veel vermaak werden er speciale avonden georganiseerd, waarop GROTEN uit de landelijke cabaret- en voetbalwereld, die in Vinkeveen hun woonadres hadden, hun bijdrage leverden.

Ria Valk en Johan Cruijff waren beroemde veilingmeesters. Zij wisten voor heel eenvoudige voorwerpen, welke ook soms opnieuw in de veiling werden aangeboden, bij het eenmaal, andermaal, kopers tot zeer

hoge prijzen te verleiden. Er kwam dus aanzienlijk wat geld binnen. Het Dorpshuis kwam er.

Als blijk van het feit dat de verschillen tussen oud-Vinkeveners en nieuwkomers inmiddels waren verdwenen, werd in het Dorpshuis tweemaal per jaar een inschrijving gehouden, waarbij Vinkeveners met een bepaalde kennis of een bijzondere hobby, deze kennis of hobby met een andere Vinkeveener wel wilden delen. Het cursusproject 'Vinkeveners maken Vinkeveners wijzer' was direct een succes en het bestaat nog steeds.

Er waren natuurlijk ook andere activiteiten die men als Vinkeveners gezamenlijk deed. Men damde, schaakte, biljarte, kortom genoeg afleiding als men niet hoefde te werken. Met de komst van de nieuwe inwoners werden de culturele mogelijkheden uitgebreid.

Op een lijst van gebruikers van 'Ons Dorpshuis' uit 1987 komen 21 verenigingen voor met een aanbod van zeer uiteenlopende activiteiten, zoals Korfbalvereniging De Vinken, Atalante Gymnastiekvereniging, Atalanta Volleybalvereniging, Schietvereniging Prinses Beatrix, Tafeltennisvereniging Vitac, Badmintonvereniging Kwinkslag.

In 1994 werd het logo van de Stichting 'Ons Dorpshuis' veranderd, misschien moeten we zeggen aangepast. De samenvallende stenen, symbool van een samen bouwen aan

een gemeenschap worden dan vervangen door een watersporelement. De naam van het gebouw wordt 'De Boei'. Behalve de waterrecreatie kan men ook het woord vervormen tot een boeiende belevenis in de 'De Boei'. Het cultuurhuis voor Vinkeveen en omstreken.

Dorpshuis aan de Kerklaan,
foto Sven Pothuizen ESP Support, 2012

Heel oude papieren heeft voetbalvereniging "Hertha". De voetbalclub bestond al voor 1929. De precieze datum van oprichting is in de tijd verloren gegaan. In 1929 werd een icoon als naam ingevoerd: "Hertha". Hertha was de naam van de beroemde voetbalclub in Berlijn en deze club zou die naam hebben ontleend aan een Germaanse godheid.

Toneelgroep Non Stop Linies' bij 25-jarig bestaan Hertha
 1 Nico Egberts - 2 ? - 3 Joop Egberts - 4 ? Pothuizen - 5 Henk van Asselen - 6 ? - 7 Piet van Zwieten - 8 ? - 9 ? - 10 Johan van Zwieten - 11 Clemens Lutz - 12 Joop Ockerse - 13 Gert van Rijn - 14 Dirk van Schaik

De eerste naam van de club was alleen maar praktisch: 'Vinkeveense Voetbal Vereniging', kortweg V.V.V. De oudere leden huiveren nog als ze denken aan de wedstrijden die gespeeld werden tegen de club uit Wilnis, Stormvogels, of de club uit Nes aan den Amstel, Nada. Waarschijnlijk is de uitdrukking 'bloed aan de paal' in die tijd ontstaan. Hertha was een echte rooms-katholieke club en stond onder streng toezicht van kapelaan Welsing.

In 1963 ontstaat er een fusie met A.S.V. In de wijk Achterbos was een aantal voetballiefhebbers een voetbalclub gestart, die op zaterdagmiddag speelde. Het voetbalveld van A.S.V. in Achterbos had een bijzondere eigenschap en het strekte de voetballer tot voordeel als hij enige kennis van biljarten had. Het veld was namelijk aangelegd op een dijk. Het talud liep enigszins af. Als de bal met een bepaalde snelheid tegen de hoge kant van het veld werd aangespeeld, caramboleerde de bal met een boog terug. Een geoefend A.S.V'er hoefde alleen maar recht door te lopen, terwijl zijn tegenstander, die in het begin dit effect van de bal niet herkende, nog tegen de hoge kant aanliep en daarmee energie en tijd verspilde. De spelers van A.S.V. hadden

ook ervaringen met bevriende clubs in de omgeving, bijvoorbeeld de Waver, of de gelegenheidsclub aan de Nessersluis. Als er wedstrijden werden gespeeld veranderden de vriendschappelijke relaties in een onwerkelijke 'Ik lust je rauw' sfeer. Na afloop van de wedstrijd werd de bloeddorst gestild met veel bier.

REGIONAAL NIEUWS

Lezen deed men ook via de kerkelijke richtlijnen. Elke kerkelijke groepering had zijn eigen krant. De landelijke bladen, Trouw voor de protestanten en de Volkskrant voor de katholieken. Het Utrechts Nieuwsblad had als provinciale krant een regionale bijlage, waardoor deze krant ook wel een behoorlijke dekkingsgraad in Vinkeveen en omstreken had.

Daarnaast was Drukkerij Verweij te Mijdrecht al voor de oorlog uitgever van een Ronde Veense courant 'De Dorpsstem'. Een krant met veel plaatselijk nieuws. Elke week was de burgerlijke stand bij te houden: geboorten, trouwen en overlijden.

Boeken werden geleend bij de scholen en de kerkelijke verenigingen. In de jaren vijftig nam mevrouw A. Koster-Vulperhorst het initiatief om in samenwerking met de Provinciale reizende uitleenbibliotheek een collectie boeken in huis te nemen voor de uitleen aan kinderen, om het lezen van kinderen te bevorderen. Later werd de collectie uitgebreid met boeken voor volwassenen. De collectie werd tweemaal per jaar gewisseld. Met de komst van 'Ons Dorpshuis' kwam ook de gedachte aan een mogelijke samenwerking tussen de bibliotheken. Met de rooms-katholieke uitleen 'Guido Gazelle' kwam een overeenkomst tot stand om één gezamenlijke algemene bibliotheek te stichten.

Het Dorpshuis was inmiddels een dorpscentrum geworden, dus een neutrale plek om een bibliotheek te vestigen. Inmiddels was de vraag naar uitleenboeken zo groot, dat een eigen bibliotheekinrichting werd gebouwd. Met de bouw van de in 1983 geopende bibliotheek werd eveneens gevolg gegeven aan een voorschrift van de landelijke overheid. Op 2 september 1982 kon mevrouw A. Koster-Vulperhorst de eerste steen leggen voor de Algemene Bibliotheek te Vinkeveen. Met het in gebruik nemen van het nieuwe onderkomen voor de bibliotheek werd de uitleen uitgebreid met uitleen van schilderkunst, film en geluidsdragers.

Vinkeveen, Gereformeerde Kerk met Pastorie

KERKEN EN GELOVEN

Sommige mensen rekenen de kerken ook tot het culturele leven. Vinkeveners doen dat niet, deden dat niet. Naar de kerk gaan en geloven behoort tot de eerste levensbehoefte.

Voor de grote veranderingen in de jaren zestig waren er uitsluitend (bijna alleen maar), in alfabetische volgorde: hervormden, gereformeerden en rooms-katholieken. Zij allen hadden een eigen vorm van orthodoxie ontwikkeld.

De tijdgeest en de nieuwe bewoners hebben het geestelijk denken duidelijk aangescherpt. Ook in Vinkeveen leerden we het zelfstandig naamwoord 'secularisatie' schrijven en de betekenis van het woord. De discussie over spreken, denken en geloven ging de kerken niet voorbij. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het maatschappelijk leven door de Duitsers stilgelegd door de invoering van de avondklok en de opdracht om alle lichten af te schermen. Veel licht was er overigens niet om af te schermen, omdat er nauwelijks nog elektra was. Drijvertjes op een laagje olie of een heel klein lichtpuntje, waarvoor één van de gezinsleden om de beurt een behoorlijke krachtsinspanning moest leveren op een fiets met alleen een achterwiel.

Na die duistere periode kwam het maatschappelijke leven weer opgang. Vinkeveen en zijn bewoners wisten niet anders: het onderscheid tussen protestant en

katholiek behoorde tot het karakter van het dorp. De katholieken gingen naar een katholieke dokter en voor gezinszorg naar Het Wit-Gele Kruis. De protestanten gingen naar de protestante dokter en met hun zorgen voor hun gezin naar Het Groene Kruis. Ook de middenstanders zagen hun afzetmarkten verdeeld: ieder at brood, dronk melk van de middenstander waarmee hij of zij zondags in dezelfde kerk zat.

De meeste Vinkeveners gingen naar de kerk. De drie kerkgebouwen stonden aan de Herenweg. De aanvangstijden van de diensten ontliepen elkaar niet zoveel, dus kwamen de Vinkeveners elkaar tegen of liepen met elkaar op. Veel oecumene leverde het niet op. Men sprak wel dezelfde taal, maar men wilde en kon elkaar toen nog niet verstaan. De jeugd trok gescheiden op naar een school van de eigen richting. De oudere jeugd vermaakte zich binnen de eigen kring in eigen verenigingen. De volwassenen werkten heel goed samen voor het verwerven van het dagelijks brood, maar ook zij ontwikkelden en vermaakten zich op eigen terrein.

Tot de jaren zestig. Daarna veranderde Vinkeveen in korte tijd van een orthodox-kerkelijke gemeenschap naar een seculiere samenleving met een verruimd blik naar andersdenkenden. In de protestante leefwereld van Vinkeveen brachten de denkbeelden van de professoren Jan Lever en Harry Kuitert verwarring.

Het nieuwe wetenschappelijk denken over theologie, biologie en natuurkunde veroorzaakte bij de een gevoelens van bevrijding en bij de ander juist een bedreiging, waarvoor bescherming werd gezocht in de eigen orthodoxie.

Bij de katholieken was het vooral het Vaticaans concilie, dat voor opschudding zorgde. Van 11 oktober 1962 tot en met 8 december 1965 werd in Rome een bisschoppenconferentie gehouden. Het concilie nam verregaande besluiten inzake de liturgie. In plaats van het Latijn mocht in de liturgie de landstaal worden gebruikt en ook werd inspraak in de kerkelijke hiërarchie niet langer uitgesloten. Vele dagheiligen werden niet langer erkend en de deur werd op een royale kier gezet voor gesprekken over oecumene.

Het hek was van de dam. Ook in de katholieke gemeenschap kwam de deling in het denken en geloven; voor de één een bevrijding en voor de ander een bedreiging. De parochianen werden gaandeweg betrokken in het reilen en zeilen van de gemeenschap. Het Parochieblad kwam om de veertien dagen met mededelingen. De landelijke overheid bevorderde met maatregelen in de financiële sfeer de afbraak van de kerkelijke maatschappelijke organisaties.

Zowel de katholieke kerken als de protestante kerken hadden hun eigen maatschappelijke diensten. Wijkzusters, gezinsverzorgsters en maatschappelijk werkers. De diaconieën financierden deze instellingen, maar kregen daarbij een flinke bijdrage van de overheid.

De overheid kwam met de eis om grotere eenheden te vormen en zette deze eis kracht bij door te dreigen de subsidiekraan dicht te draaien. Moeizaam kwamen de gesprekken op gang. Nog moeizamer de samenwerking. De secularisatie van Vinkeveen was weer een stukje opgeschoven. Uiteindelijk bezweken de particuliere, kerkelijke georiënteerde organisaties onder druk van de eis groter worden of stoppen. De maatschappelijke organisaties, de protestante vereniging Het Groene Kruis en het katholieke Wit-Gele Kruis werden opgeheven. Het betekende het einde van het sociaal maatschappelijke werk, dat georganiseerd werd door vrijwilligers en werkers uit de eigen samenleving.

BEJAARDENZORG

Vanuit de diversiteit van geloofsbeleving was ook de ouderenzorg georganiseerd. In 1937, om precies te zijn op 13 september, werd aan de Herenweg te Vinkeveen het gesticht voor ouden van dagen geopend: Maria-Oord. Kerkbestuur en Armbestuur zagen

zich geplaatst voor het probleem dat steeds meer zorg gevraagd werd door bejaarden en langdurig ernstige zieken. De financiële ondersteuning bij ziekten en ouderdom was in 1937 nog niet van dien aard dat mensen zonder hulp van anderen zelfstandig konden functioneren. De economische crisis deed daar nog een schepje boven op. Het waren dus de kerkelijke organisaties die te hulp moesten komen. Het R.K. Armbestuur en het Kerkbestuur vroegen de Zusters Franciscanen te Breda om mee te denken om de hulp aan ouden van dagen en langdurig zieken te lenigen. En zo geschiedde het.

De Zusters Franciscanen kwamen uit Breda, waar zij eveneens zieken en bejaarden verzorgden in een tehuis. Het Armbestuur van de Parochie had ervaring met hen opgedaan bij de plaatsing van zieken en bejaarden vanuit Vinkeveen naar Breda en omgeving. In 1979 werd Maria-Oord losgekoppeld van de stichting in Breda en sindsdien bestuurd door een stichting met een lokaal karakter. Sinds 1985 is ook het verzorgingstehuis voor bejaarden 'Vinkenoord' in een afzonderlijke stichting ondergebracht.

In de jaren zestig was er nog zoveel vraag naar gescheidenheid in geloof in de zorg voor ouderen, dat de protestante kerken van Vinkeveen en Waverveen besloten samen een zorgcentrum voor ouderen te stichten. Zo werd in 1972 het Protestants-Christelijk Tehuis voor Bejaarden 'Zuiderhof' feestelijk geopend. Ook in de ouderenzorg moest de landelijke overheid financieel bijdragen en dus werden ook daar eisen gesteld van grotere eenheden. Samenwerking in de zorg voor ouderen en langdurig zieken is inmiddels algemeen aanvaard. Regionaal is er een intensieve samenwerking ontstaan tussen verzorgingstehuizen en verpleegtehuizen. ■

Mijdrecht 30 december 1933: De crash van de PH-BBC

door Fons Compier

Gelukkig heeft het gebied van de Ronde Venen nauwelijks te maken gehad met verongelukte civiele vliegtuigen. Let wel, nauwelijks, want op zaterdag 30 december 1933 is een sportvliegtuigje neergestort. Het ongeluk gebeurde op een historische dag in de luchtvaartgeschiedenis, want een ander vliegtuig, de PH-AIP Pelikaan, arriveerde die dag op Schiphol. Dat KLM-toestel had een spectaculaire kerstvlucht naar Batavia v.v. afgelegd. Vier landingspogingen had 'de Pelikaan' op die koude en vooral zeer mistige zaterdagavond nodig voor de landing op Schiphol. Dat gebeurde in aanwezigheid van meer dan 20.000 (!) toeschouwers. Dat waren er twee minder dan in de bedoeling lag van twee Eindhovenaren: zij geraakten met de PH-BBC op hun vlucht naar Schiphol niet verder dan een perceel van landbouwer Frans Balk, aan de Hoflandsche dwarsweg te Mijdrecht, als we Het Utrechtsch Nieuwsblad van 2 januari 1934 moeten geloven. Gaandeweg dit artikel geraakte dat geloof aan erosie onderhevig....

Onderstaand een weergave van het verslag van dat dagblad.

WAT EEN OOGGETUIGE ONS VERTELDE

De heer Thomas Meyer alhier, werkzaam bij den landbouwer F. Balk, was juist in het land werkzaam toen uit Zuidelijke richting een vliegtuig naderde, dat na enige keeren te hebben heen en weer gevlogen, in noord-oostelijke richting achter de boerderij van den heer Balder verdween. Het vliegtuig vloog toen zeer laag, hoogstens 50 meter. Plotseling kwam het geluid nader en dook het vliegtuig over de boerderij van Balder uit den mist op, koerste in een wijden boog over den hoogen ringdijk van het Waterschap Groot Mijdrecht in westelijke richting. Toen het goed en wel Balders' boerderij was gepasseerd, viel het plotseling boven het land van den heer Balk naar beneden, raakte met één der vleugels den hard bevroren grond, zwenkte een slag om en stortte met donderend geraas in één. De stukken hout en verdere deelen van het eens zo mooie vliegtuig vlogen ver in het rond. Voor zoover mijn beenen het toelieten (de heer Meyer is niet zoo zo jong meer) spoedde ik mij, met de polsstok over de slooten springende, naar de plek van het ongeval en kwam daar juist aan, toen een wielrijder uit Vinkeveen

vanaf de Waverveensche weg het toestel naderde. Juist op dat moment kroop de heer Staals uit den puinhoop van het vliegtuig. Wij zagen dat hij aan zijn hand, arm en gezicht eenige wonden had bekomen. De man deed, wat te verklaren was, zeer zenuwachtig en wild. Hij was niet in staat ons bij het bevrijden van zijn kameraad, die er veel erger aan toe was, te helpen. Met ons tweeën hebben wij toen de tweede persoon, de heer Bazelmans, uit het wrak gehaald, hetgeen niet zoo makkelijk ging, daar deelen der machine in zijn vleesch waren gedrongen. Het bloed gutste uit vele wonden en door zijn kleeren staken beentjes uit zijn linkerzij. Ook aan hals, voor- en achterhoofd kwam het bloed bij straaltjes te voorschijn. Het was een vreselijk gezicht den zwaar gewonden sportvlieger te zien liggen op een haastig van bekleeding en zakken gevormd legertje en daarbij de man te horen kermen van de pijn.

Inmiddels was dokter van den Berg, die door den heer Hogerwerf uit Wilnis die even na het ongeluk per auto passeerde, was gewaarschuwd, gearriveerd. Mede vanwege gladheid van de weg was het ongeval al eenige tientallen minuten oud, eer de geneesheer met zijn diverse hulpmiddelen, ter plaatse was. De inmiddels ingetreden schemer, het gure winterweer en de vele nieuwsgierigen, die inmiddels waren kom en kijken, bemoeilijkten de handelingen van den dokter, doch het eerste verband kon worden gelegd, waarna vervoer op een geïmproviseerde draagbaar over een afstand van circa 1 KM. over het weiland naar den weg in een gereed staande auto naar de woning van den dokter plaats kon vinden.

Tot zo ver het voornaamste deel van het verslag in het Utrechtsch Nieuwsblad. Uit de illustratie valt op te

maken dat ook voorgaande generaties aanleg hadden voor ramptoerisme.

BROKKELIG GESCHRIJF EN LETSELDETAILS

Opvallend is het gemak waarmee de verslaggever indrukken en veronderstellingen als nieuwsfeiten aanmerkt en deze ook nog als mededelingen door Thomas Meyer presenteert. In het verslag worden ooggetuige Meyer details in de mond gelegd, die deze landarbeider op dat moment niet kon weten. Zoals: "Juist op dat moment kroop de heer Staals uit den puinhoop van het vliegtuig". Meyer zal op dat moment absoluut niet iets hebben gedacht in de trant van: "Nee maar, daar heb je warempel Staals, uit Eindhoven!" Anderzijds laat het verslag Meyer vertellen dat een wielrijder uit Vinkeveen vanaf de Waverveensche weg het toestel naderde. Echter, voor Thomas Meyer was deze weg zonder twijfel het Waverveense Pad. De onjuiste benaming komt voor rekening van de verslaggever. En hoe kon hij weten dat de wielrijder uit Vinkeveen kwam en niet uit bijvoorbeeld het nabijer gelegen Waverveen?

En dan die verbrokkelde zinsopbouw vanuit veel korte bijzinnen. Voorbeeld: "Inmiddels was dokter van den Berg, die door den heer Hogerwerf uit Wilnis die even na het ongeluk per auto passeerde, was gewaarschuwd, gearriveerd".

De verbrokkeling komt me verrassend eigentijds voor: rappers doen dat immers ook! Blijft de vraag waarom de Utrechtsch Nieuwsblad-verslaggever voor deze aanpak koos. Niet zo serieuze veronderstelling: deze rapper-avant la lettre werd per bijzin betaald.

Anno 2017 wordt er nog wel eens gemopperd over (on-)zorgvuldigheid en stroef taalgebruik in met name regionale bladen. Mopperen, prima maar dan niet vanuit een idee, dat het vroeger beter was.

Op zijn minst opmerkelijk, de details zoals de in het lijf gepenetreerde brokstukken, uit de linkerzij stekende beentjes en uit vele wonden gutschend bloed. Dezelfde substantie kwam dan bovendien bij straaltjes te voorschijn uit hals, voor- en achterhoofd.

Ook in andere krantenberichten uit die tijd wordt er soms ronduit indiscreet verslag gedaan. Kennelijk zijn er ook taboes die we vroeger niet hadden en inmiddels - gelukkig - wél.

BREVET VAN NOGAL WAT ONVERMOGEN

(Brokken-)piloot Bazelmans, valt bondig nader te introduceren aan de hand van zijn brief dd. 22 februari 1933: een garagehouder die evenals zijn compagnon

vliegplannen had. En een hangarwens. De opbouw van het verzoek van Bazelmans en Boon is nogal apart en doet denken aan een kind dat een koekje wil en mocht dat een probleem zijn, dan maar twee ... Geen idee hoe het met die hangar afgelopen is. Wel is er een idee hoe het duo ertoe kwam om te gaan vliegen. De mogelijkheden daarvoor ontstonden door de oprichting per 28 september 1932 van de Noord-Brabantsche Aero Club, met leden zoals Ir. Frits Philips (16.4.1905 - 5.12. 2005). Reeds een half jaar daarna, per 1 maart 1933

kwam er op vliegveld Welschap bij Eindhoven een afdeling van de Nationale Luchtvaart School (NLS). Het duo Bazelmans-Boon maakte deel uit van de eerste groep van vijftien leerlingen. H.J. Boon kreeg zijn vliegbrevet A (met nummer 92) reeds op 14 juli 1933 uitgereikt; F.C. Bazelmans werd begin december 1933 gebrevetteerd. Op dat moment bezat hij samen met Boon een vliegtuig, een in april 1933 aangekocht nieuw eenmotorig toestel van het type Civilian CAC Coupé II. Op 29 april 1933 kreeg dit Engelse sportkistje van leeg 447 kg. van de Rijksluchtvaartdienst de registratie PH-BBC toegewezen, gebaseerd op de beginletters van Boon, Bazelmans en City-Garage.

De vliegeigenschappen van de PH-BBC Civilian CAC Coupé II waren niet perfect vanwege de geringe marge tussen kruis- en landingsnelheid. Voor een piloot met ervaring niet zo'n probleem, maar Bazelmans was de onervarenheid zelve. Vandaar de twijfels bij de Nationale Luchtvaart School omtrent zijn vliegvaardigheid, althans met de PH-BBC, een toestel zonder 'dubbele besturingsinrichting', in NLS-terminen gesteld. In de NLS-brief van 14 december 1933 werden de twijfels onomwonden aan Bazelmans voorgelegd en hem werd ernstig in overweging gegeven zijn toestel vooralsnog niet zelf te besturen. En uitgerekend onder omstandigheden waarop ervaren piloten aan de grond bleven, ging groentje Bazelmans op 30 december 1933 de lucht in en uiteindelijk letterlijk en figuurlijk de mist in.

VERBIJSTERING OP WELSCHAP

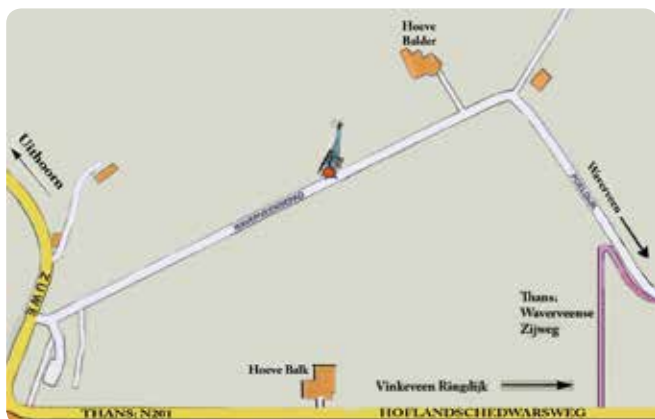
Het Eindhovens Dagblad besteedde op dinsdag 2 januari 1934 veel aandacht aan het 'ernstig ongeluk van den aviateur Bazelmans' te Mijdrecht en liet daarbij Ir. Frits Philips aan het woord, toentertijd Nederlands bekendste en ook belangrijkste industrieel. Citaat: "En zoo hebben wij thans gezien dat het op ons veld mogelijk is, dat een ongeroutineerde, pas gebrevetteerde vlieger op een totaal verlaten vliegveld zijn toestel te voorschijn haalt en onder omstandigheden die hij niet, of nóg niet beoordelen kan en waarbij niemand hem van voorlichting dienen kan, een onvoldoende vlucht - nog wel met een passagier - onderneemt. Dit is een toestand, die naar mijn meening geen oogenblik langer mag blijven bestaan."

De journalist van het Eindhovens Dagblad werd kennelijk - net als zijn collega van het Utrechtsch Nieuwsblad - betaald per bijzin. In dat geval heeft hij op 2 januari 1934 lekker verdiend...

ONDUIDELIJKHEID OMTRENT DE LOCATIE

De aanleiding voor mijn interesse voor deze vliegtuigcrash heeft te maken met een familielid, dat gretig wenste te verhalen over zijn belevenissen op zijn ongeveer veertienjarige leeftijd. Hij had toen met eigen ogen gezien dat er brokstukken van een vliegtuig over het Waverveense Pad verspreid lagen, dichtbij de Mijdrechtse Zuwe. Dat familielid was van 1920, de crash zou dus omstreeks 1934 hebben plaatsgevonden: dat kan dan aardig kloppen. Toen ik het Waverveense Pad-crashverhaal voor het eerst hoorde was ikzelf een jaar of veertien en een vliegtuig betekende voor mij een DC-6 of een Super Constellation: het bracht mij in de waan dat er in de jaren dertig zo'n groot viermotorig toestel moest zijn neergestort. Jarenlang heb ik er vervolgens over gedaan om een en ander niet uit te zoeken....

Nu dat eindelijk wel gebeurt, dient zich het probleem van verschillende locaties aan: het Utrechtsch Nieuwsblad liet de PH-BBC Civilian CAC Coupé II 'plotse-ling boven het land van den heer Balk naar beneden vallen', maar het familielid had de brokstukken op de dijk zien liggen. Dat laatste is in ieder geval in overeenstemming met nevenstaand artikel van 'Het Volk' (van dinsdag 02.01.1934). Daarin staat aangegeven dat 'het toestel tegen den hoogen polderdijk terecht kwam en totaal werd vernield'. Met die polderdijk kan niet anders dan het Waverveense Pad zijn bedoeld. Als de observatie in 'Het Volk' en van het familielid correct is, dan klopt er van het Utrechtsch Nieuwsblad-verhaal nog minder. Daarin laat men het vliegtuig vlak voor de crash de boerderij van Balder passeren: het toestel naderde dus vanuit noord-oostelijke richting. Als de PH-BBC vervolgens tegen de dijk is gevlogen, is dat dus niet aan de kant van de Hoflandsche dwarsweg / Balder gebeurd, laat staan op diens land.

Sportvliegtuig vernield

Op weg van Eindhoven naar Schiphol bij Mijdrecht neergestort

Mijdrecht, — Maandag.

Zaterdagmiddag omstreeks vier uur is in den polder Groot-Mijdrecht, in de nabijheid van de gemeente Mijdrecht, neergevallen en totaal vernield een sportvliegtuig van de City-Garage te Eindhoven.

Het toestel was op weg naar Schiphol, en het schijnt, dat de bestuurder ten gevolge van den mist den weg is kwijtgeraakt. Hij trachtte een noodlanding te maken, waarbij het toestel tegen den hoogen polderdijk terecht kwam en totaal werd vernield.

Van de beide inzittenden is de heer Bazelmans uit Eindhoven tamelijk ernstig gewond. Hij werd naar het St. Anthoniusziekenhuis te Utrecht overgebracht. De tweede inzittende, de heer Staals, kwam er met eenige zeer lichte kwetsuren af.

Eén gewonde

In een onderhoud, dat wij met den heer Staals hadden, dien wij eveneens in het St. Anthoniusziekenhuis aantroffen, vertelde deze ons, dat men te halftwee in Eindhoven was opgestegen. Het doel was Schiphol, om daar de feestelijke ontvangst van de „Pelikaan” bij te wonen. Alles ging uitstekend, tot in de nabijheid van Mijdrecht. Hier was alles dicht van den mist, zoodat de bestuurder den koers kwijt raakte.

Hij probeerde een noodlanding te maken, waarbij het toestel, een Chenet, met den kop in den grond boorde. Het toestel werd bijna geheel vernield. De heer Staals vertelde, dat hij er goed was afgekomen.

Hedenavond hebben wij aan het St. Antonius Ziekenhuis geïnformeerd, hoe de heer Bazelmans het maakt. Men deelde ons mede, dat hij ernstig aan het hoofd gewond is, doch niet in die mate als het zich eerst liet aanzien. De wonden zijn alle verbonden en blijven zorg eischen.

Het slachtoffer heeft één zijner beenen leelijk gebroken. Zijn toestand is van dien aard, dat de geneesheeren op een geheel herstel kunnen hopen.

Voorloopig zal de heer Bazelmans echter ter verpleging in het St. Anthonius Ziekenhuis moeten blijven.

Op nevenstaande situatieschets, gebaseerd op een stafkaart uit 1934, is de crashlocatie het resultaat van een beredeneerde veronderstelling door de auteur en dat is natuurlijk iets anders dan een feit.

Geen idee waarom de PH-BBC Civilian CAC Coupé II in 'Het Volk' wordt aangeduid als 'een Chenet'; deze onjuiste benaming kan uit de mond van de heer Staals

opgetekend zijn, die er naar eigen zeggen goed van af was gekomen. Maar wie weet was er toch een over het hoofd gezien hersenschuddinkje of zoiets bij hem actief, ten tijde van het vraaggesprek. Het artikel in 'Het Volk' geeft ook aan dat wij als betrokken P.K.-lezers niet al te erg hoeven in te zitten over de toestand van 'aviateur' Bazelmans: 'de geneesheeren kunnen op een algeheel herstel hopen'...

Aldus 'Het Volk', een dagblad dat van Bazelmans méér heel liet dan De Telegraaf. Die krant meldde dezelfde dag 'arm- en beenbreuken' en liet hem bovendien binnen zes kolomregeltjes uit zowel Eindhoven als Roermond komen.

ZIEKENVERVOER

De reis van de gewonde Bazelmans per particuliere auto naar het St. Antonius Ziekenhuis moet voor hem een beproeving hebben betekend. Aangenomen, dat de reis via de Ter Aasche Zuwe verliep, zal het eerste, c.q. Mijdrechtse deel van de Hoflandsche dwarsweg niet zo'n probleem zijn geweest: dat weggedeelte was gedurende 1933 al veranderd van een smalle grintweg in een bredere klinkerweg. Eind 1933 waren de werkzaamheden aan het Vinkeveense traject nog aan de gang. Tot oktober 1936 reikte de Hoflandsche dwarsweg niet verder dan de Ringvaart in Vinkeveen.

werd rechtsaf geslagen naar de Ringdijk, die via een ophaalbrug toegang gaf tot de Kerklaan, in de jaren dertig een bar slechte weg, net als een eind verderop de onvermijdelijke Ter Aasche Zuwe. En overschat de kwaliteit van de autovering jaren dertig niet...

EPILOOG

Met dit artikel werd beoogd over een plaatselijk vliegtuigongeluk te schrijven. Maar daarbij bleek het onvermijdelijk een nevenonderwerp aan te stippen: de verslaggeving.

Anno 2017 is er een afnemend vertrouwen in hetgeen (sommige) media ons melden. Sociale media als Facebook en Twitter werden tot voor kort beschouwd als volwaardige en ook wel als serieus te nemen bronnen. Maar gaandeweg groeit het besef dat er over één en hetzelfde feit steeds vaker meerdere, dus van elkaar verschillende voorstellingen van zaken worden gegeven: wat moet je nou geloven of niet?

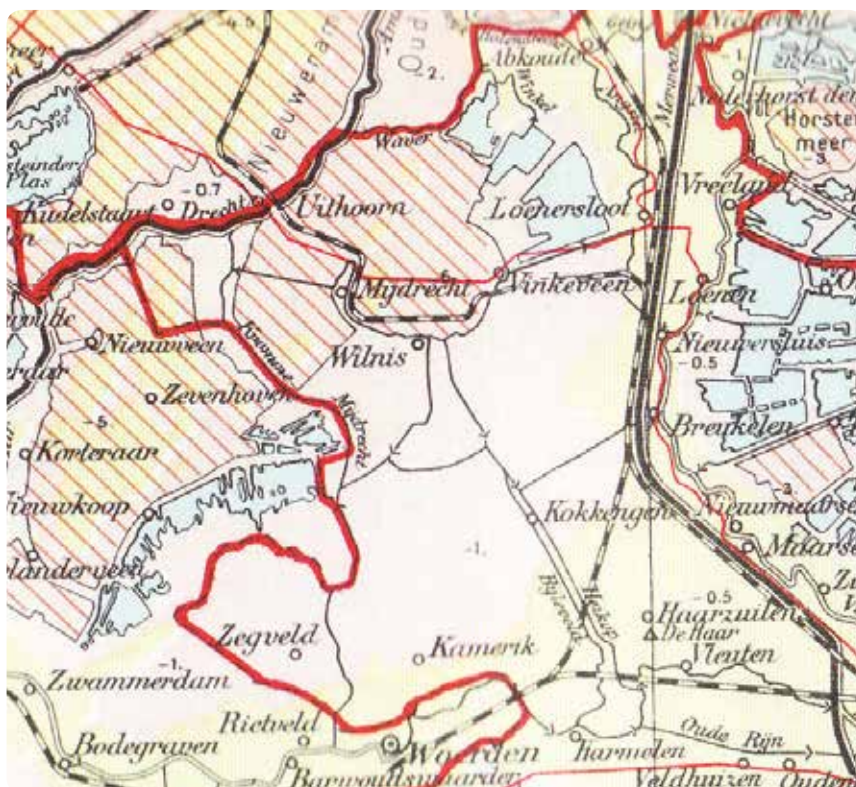
Eenzelfde vraag was echter ook voortdurend aan de orde bij het raadplegen van media van eind 1933 en begin 1934; ook de bronnen van toen waren (soms) selectief, eenzijdig, incompleet en opvallend slordig. Daardoor is dit een artikel geworden met antwoorden, maar ook met vragen.... ■

Met dank aan Jan Compier en Peter van Golen

Het grensgebied van de provincie Utrecht rond Waverveen

Bron: 'Atlas der gehele aarde', P.R. Bos en J. F. Niermeyer, zevenendertigste druk, Groningen 1947

Naast de plek van de beschreven crash (ter hoogte van de M van Mijdrecht) zien we de grens van de provincie Utrecht nog oostelijk van Woerden lopen...

Circa 1902 - De 'Land-
bouw I' nabij de Hoge Sluis
in Amsterdam passeert het
Amstel Hotel (Collectie
Cees Smit, Heiloo)

De Amstel en zo voort ... [deel 4]

door Stef Veerhuis

Een apart hoofdstuk in deze reeks verhalen over de Amstel is weggelegd voor de N.V. Stoombootdienst 'De Landbouw', die op 24 augustus 1877 ten kantore van notaris G.D. Boerlage in Uithoorn werd opgericht. Met een hoofdrol voor Gijsbertus Smit die als pater familias, tezamen met zijn zonen, ruim zeventig jaar lang vele verhalen en indrukken zou achterlaten. Hij was in 1887 als schippersknecht in dienst getreden van de N.V.. De jaren daarvoor werkte hij als sigarenmaker bij de stoomtabaksfabriek van Jan de Ruyter in de Schans te Uithoorn en was hij werknemer bij Vlamingh Kiebert, mede aandeelhouder van de N.V. Stoombootdienst 'De Landbouw'.

Al vrij kort na de oprichting van de N.V. kreeg smederij en machinefabriek Burgerhout en zoon in Rotterdam opdracht voor de bouw van een stoomschroefboot 'De Landbouw I'. De ongetwijfeld hoge verwachtingen over noodzaak en doel werden al vrij snel bewaarheid en er kwam omstreeks 1900 een tweede schip in de vaart. Deze 'Landbouw II' was gebouwd bij A. Klootwijk in Leiden en werd in 1914 met zes meter verlengd. Een nieuwe ketel en andere aanpassingen zorgden ervoor dat het kolenverbruik daalde en daardoor konden er 28 koeien meer worden meegenomen. Tijdens de crisis in de jaren dertig stegen de kolenprijzen fors met als gevolg dat 'De Landbouw II' vaak niet in de vaart was en uiteindelijk in 1937 werd verkocht.

In 1910 was al afscheid genomen van 'De Landbouw I'. Nog datzelfde jaar liep bij scheepswerf Wed. J. Boot in Woubrugge een nieuwe stoomboot van stapel, gebouwd met vóór- en achterkajuit ten faveure van de boeren en marktkooplui.

Het lag voor de hand dat deze aanwinst onder de naam 'De Landbouw III' zou gaan varen, maar dat gebeurde niet. Het kwam in de vaart als 'De Landbouw I'. Het grootste en tevens laatste schip van de N.V. werd in 1928 te water gelaten op de werf van Stapel B.V. te Spaarndam. Dit was een motorschip. Het werd 'De Landbouw III' gedoopt en bleef tot in 1961 in de vaart. Resumerend mag gesteld worden dat de N.V. Stoombootdienst 'De Landbouw' aan de verwachtingen heeft voldaan. Dat geldt vooral voor de beginperiode. Mogelijk was dat een reden waarom op 22 juli 1884 ten

kantore van notaris H.J.H. van der Heyden in Mijdrecht vijf personen de N.V. Uithoornsche Stoombootmaatschappij 'Thamen' wilden oprichten. Opvallend genoeg met dezelfde doelstelling en dezelfde vaarroutes als de N.V. Stoombootdienst 'De Landbouw'. Deze nieuwe onderneming had echter een korte levensduur. Mogelijk kwam dat door de hechte (West-Friese) klantenkring, die liet blijken zeer tevreden te zijn over het reilen zeilen van concurrent 'De Landbouw'. Met

als gevolg dat vijf jaar later, op 14 augustus 1889, in 'Het Nieuws van den Dag - Kleine Courant' werd bericht:

Uit de hand te Koop,
wegens ontbinding der Vennootschap,
de beide zeer snelvarende Schroefstoombooten der Uithoornsche Stoomboot-Maatschappij, THAMEN No. 1 en 2, en de geheele Inventaris, met den dienst, varende tusschen de Kromme Mijdrecht, Uithoorn en Amsterdam, uitnemend ingericht voor Passagiers-, Vee- en Goederenvervoer; de Booten zijn beide voorzien van hoogen en lagen druk Machines. Alles in een uitmuntenden, goeden staat. Dagelijks varende te bezichtigen. Te bevragen te Uithoorn, bij bovengenoemde Maatschappij.
De Directie.

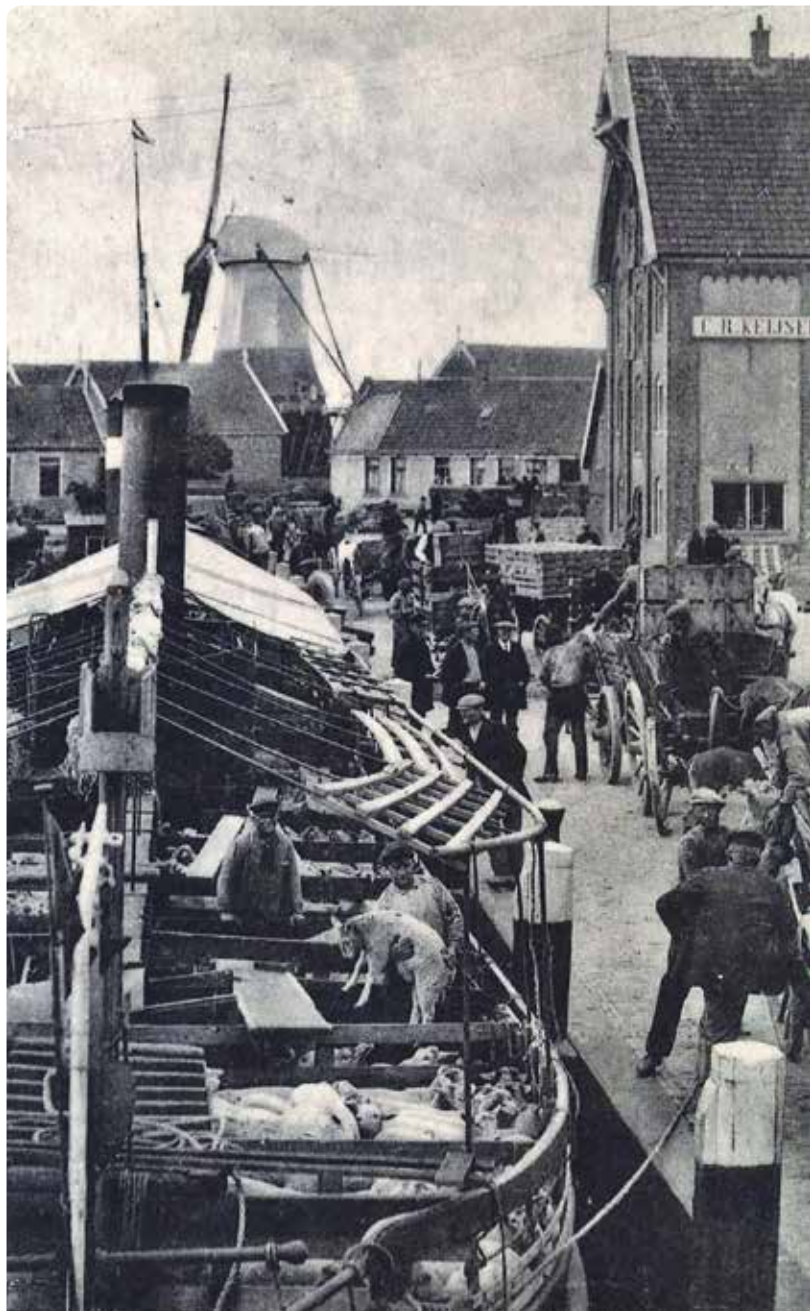
Toen in 1910 'De Landbouw I' in de vaart werd gebracht, zal de keus van de aandeel-

houders om Gijsbertus Smit te benoemen tot kapitein niet zo moeilijk zijn geweest. Hij had inmiddels lang genoeg meegelopen en wist van de hoed en de rand binnen de vennootschap. Zijn vrouw, Jansje Nies, had hem negen welgeschapen zonen geschonken. Puttend uit de verhalen van zijn kleinkinderen kan hij gekarakteriseerd worden als man die er nooit doekjes omwond. Voor hem was het vanzelfsprekend om, naarmate de jaren verstreken, alle zonen in 'zijn' bedrijf onder te brengen. Gijsbertus Smit stierf op 16 maart 1931 in Uithoorn.

De klantenkring van N.V. 'De Landbouw' bestond voornamelijk uit veehouders en landbouwers die onderweg hun levende have of landbouwproducten aan boord brachten. Vaak voor dag en dauw gingen ze op weg naar de wekelijkse vee- en landbouwmarkten in Amsterdam, Purmerend, Leiden of Utrecht en terug. Daarnaast deed men de traditioneel terugkerende jaarmarkten aan, die werden gehouden in o.a. Woerden en Hoorn.

De jaarlijks terugkerende Lammerenmarkt op Texel was het klapstuk. Vanaf de eerste maandag na 15 mei tot en met juli, ondernam 'De Landbouw III' die reis, soms wel twee keer per week. Een tijdspanne die o.a. volop aandacht kreeg van plaatselijke kerkbesturen.

Dit kwam omdat een deel van de blatende lading her en der bij een gelovig kerklid in de wei op mocht groeien. Deze zogenaamde kerkschappen werden dan later verkocht en de opbrengst kwam ten goede aan de kerk. Ook een verhuizing van boeren en buitenlui gingen zij niet uit de weg. Losplaatsen waren stevast het abattoir op het Cruquiuseiland in Amsterdam en - vanaf 1927 - het openbaar slachthuis in Uithoorn en Ouderkerk aan de Amstel.

De haven van Oudeschild op Texel vormde het decor voor de jaarlijks terugkerende lammerenmarkt (collectie Cees Smit, Heiloo)

Een van de vele uitstapjes met 'De Landbouw III'
(collectie Cees Smit, Heiloo)

Vrolijker zaken waren de uitstapjes voor scholen en verenigingen, waarvoor de tentdaken uit de berging bij Jan de Rijk gehaald moesten worden. Er werd zelden of nooit neen gezegd door Stoombootdienst 'De Landbouw'. Vanuit overlevering is bekend dat zij tijdens de watersnood van 1916 in Broek en Waterland

van de partij waren. Later in 1932 werden de eerste koeien door hen gelost in de Wieringermeer en in 1945 brachten zij vee naar het hongerende Land van Altena in de provincie Noord-Brabant. Zes van zijn zonen - Bernard, Willem, Bertus, Herman, Pol en Joop - overlegden na het overlijden van hun vader over de vraag of het vervoer beter, anders of sneller zou kunnen. Ze waren het snel met elkaar eens. Het verschijnen van vrachtauto's op de weg werd door de jongere generatie namelijk heel anders ingeschat. Meedoen en de concurrentie voorblijven was voor hen geen vraag maar een noodzakelijke voorwaarde. In 1933 werd de eerste vrachtauto in bedrijf genomen. Een trekker van het merk REO met een BRAMA oplegger voor het vervoer van vee.

Joop of Jook - de jongste van de broers - zou daarmee de weg op gaan. De tweede auto was een Chevrolet, die halverwege de jaren dertig werd aangekocht en al in 1939 werd ingeruild voor een Studebaker met oplegger. De keus was gemaakt en de doelen gesteld. Rijden en varen vergden noodzakelijk onderhoud en om dat in eigen beheer te doen was een logische keus. Daarom werd in 1937 besloten een garage te laten bouwen op Meerlaan 6 in Uithoorn. De exploitatie werd ondergebracht bij een dochteronderneming: N.V. Garagebedrijf 'De Landbouw'. Besloten werd om de dienstverlening ook aan te bieden aan derden voor het repareren van auto's, motoren en zelfs rijwielen.

De garage aan de Meerlaan was het domein van hoofdmonteur Dirk de Beer (L) en Jas Smit (R) (collectie B.A. Smit Wzn.)

Ondanks alle goede voornemens, braken al vrij snel andere tijden aan. De stoomboot 'de Landbouw II' werd in 1937 afgestoten, de REO vervangen door een tweede Studebaker. Tevens werd het wagenpark uitgebreid met een wat kleinere veeauto - een International - voor het vervoer van vee in de polders.

Desondanks had het garagebedrijf geen levensvatbaarheid en moesten de deuren worden gesloten. Het werd zelfs nog erger. Tijdens de oorlogsjaren werden zowel de garage als alle vrachtwagens gevorderd door de Duitse bezetter. De schepen 'De Landbouw I' en 'De Landbouw III' bleven tijdens de oorlogsjaren wel in de vaart. Ze werden veelal ingezet ten dienste van de voedselvoorziening.

Na de oorlogsjaren bleef het kwakkelen wat betreft de veehandel, met als gevolg dat de financiële reserves vrij snel uitgeput raakten.

Het was het collectief en de liefde van de gebroeders voor het familiebedrijf, waardoor het lukte om de activiteiten tot de zomer van 1961 door te laten lopen. Toen was het ook voor de vijf gebroeders Smit einde verhaal wat betreft de N.V. Stoombootdienst 'De Landbouw'. Het werd stil aan de wallenkant. Even verderop verruilden de beurtschippers van de Uithoornse Combinatie hun boot voor de vrachtwagen. De wekelijkse kaas-, boter- en veemarkt - die terugging tot 1858 - bleek niet langer te kunnen voortbestaan.

Daarnaast zijn er de herinneringen van velen die hen gekend hebben. Eén van hen was schrijver Bertus Aafjes. Samen met een metgezel, liet hij zich in oktober 1949 inschepen op 'De Landbouw III'. Daarover schreef hij:

"(...) Uithoorn, vijf uur in de ochtend. Even later hebben wij de schipper aan de telefoon. "Neen" zegt hij, "personen vervoeren wij niet, alleen vee". "Wat kost de reis voor een rund?" "Drie gulden", antwoord de stem. "En een varken?" "Twee gulden", is het antwoord. "Dan gaan wij mee als varken", besluiten wij. "Zoals u verkiest mijnheer". In het nachtelijk duister en dichte mist gaan we op zoek naar de boot. Een donkere romp ligt onbeweeglijk langs de wallenkant. Aan het dek, als een schildwacht, doemt twee maal groter dan hij in werkelijkheid is het silhouet van de kapitein op. Bij nadere kennismaking blijkt hij inderdaad een ware Herculesgestalte te bezitten. Ook zijn broers die ten getale van vier uit de mist opduiken, hebben stuk voor stuk de gestalten van atleten. Met deze lieden is het kwaad gekscheren. Ze aaien u met één hand over dek.

Wat bleef is 'ouwe Gijs', de scheepsbel die afkomstig is van 'De Landbouw I'. In 1970 vernoemd en geschonken door Willem A. Smit aan de gemeente Uithoorn, als blijvende hommage aan zijn vader. Voorafgaand aan iedere raadsvergadering is van deze scheepsbel nog steeds de welluidende klank te horen. (collectie B.A. Smit Wzn.)

Maar na een nog wat nadere kennismaking blijken zij de goedmoedigheid en de Amstellandse bonhomme zelve te zijn. Zij zitten even vol kwinkslagen als spierkracht."

Bron: Bertus Aafjes; In de Nederlanden zingt de tijd. Een passage uit het hoofdstuk - Herfstwandeling langs de Amstel. Amsterdam oktober 1949 ■

Overige geraadpleegde bronnen:

- RHC Breukelen Suppletoir archief
- Archief Familie Smit - C.J. Smit
- Internet; PDF ... Berigt aan de heeren reizigers - Sdu - Hoogtij van de stoomboot ...
- Register Het Stoomwezen 1989
- Jas Smit, In de Smitse, 1997
- B.A. Smit Wzn., De veeauto's van de Landbouw
- Peter van Schaik, De geschiedenis van de N.V. Stoombootdienst 'De Landbouw'
- Dank aan Ben A. Smit Wzn.

Monumenten uitgelicht

Foto's: Nico van Eijk

OUDHUIJZERWEG - WILNIS

1

2

1 OUDHUIJZERWEG 18 TE WILNIS

Een gemeentelijk monument met drie sterren. De foto toont IJda's Hoeve. Een langhuisboerderij met rietgedekt zadeldak. Het pand dateert van 1870 en is gebouwd in opdracht van Zegert Eijkelhoff. De naam van de hoeve refereert waarschijnlijk naar IJtje van Zutphen, echtgenote van Gerrit Korver, die de boerderij begin 20e eeuw in bezit had. Het zijn vooral de symmetrie van de voorgevel, de wenkbrauwen boven de geprofileerde bovenlichten en de

decoratieve schoren aan het dakoverstek, die passanten in het oog vallen en het geheel als monument eer aan doen.

2 OUDHUIJZERWEG 24 TE WILNIS

Aan de Oudhuijzerweg te Wilnis met huisnummer 24 ligt een monumentale dwarshuisboerderij. Het is een gemeentelijk monument met drie sterren en draagt de naam Eijkelhoeve. De oorsprong dateert van 1800. De eerste eigenaar was Jan Eijkelhof veenman en polderbaas over

3

4

de polder bewesten de Heinoomsvaart. In 1843 werd het huis vergroot en tweeën gesplitst. Later zorgde Zegert Eijkelhof er voor dat het weer één woning werd. Hij liet in 1870 ook de naastgelegen boerderij IJda's hoeve op huisnummer 18 bouwen.

3 DONKEREIND 4 TE VINKEVEEN

De Jacoba's Hoeve. Een gemeentelijk monument met twee sterren. Deze kleine langhuisboerderij is gebouwd in 1902 voor de landbou-

wer en veehouder Joost Samsom. Merk op dat voor- en achterhuis ieder een eigen zadeldak hebben.

4 DONKEREIND 24 TE VINKEVEEN

Een gemeentelijk monument met twee sterren. De evenwijdig aan de weg gelegen en van oorsprong dubbele arbeiderswoning werd in 1926 gebouwd in opdracht van het rijk armbestuur te Vinkeveen.

Het vroegere leven aan de Kerkvaart in Mijdrecht

door Wiesje Dijkxhoorn en Jaap Meulstee

Een van onze aandachtsgebieden is de zorg voor plaatselijke monumenten. Hieruit vloeit voort dat we met meer dan gemiddelde belangstelling kijken naar 'gebouwen van toen' en dat we graag kennisnemen van de bewoners van markante panden en hun verhalen. Reden voor Wiesje Dijkxhoorn en Jaap Meulstee om in gesprek te gaan met enkele bewoners van de Kerkvaart.

MIEN EN PIET VAN BEEK

Op nummer 9 wonen Piet en Mien van Beek. Al 44 jaar en naar volle tevredenheid. Door de nieuwbouwplannen van het in de nabijheid gelegen winkelgebied Molenhof komt er verandering in hun woonomgeving. Ook hun eigen verzakte huisje zal afgebroken worden. De bedoeling is dat er op dezelfde plaats een nieuwe woning teruggeplaatst wordt.

Misschien hadden de betrokkenen bij de nieuwbouw liever gezien dat het echtpaar elders wilde gaan wonen, maar dat bleek niet het geval. "De reden om juist

hier te willen blijven wonen? We zien hier echt alles langskomen. Dat geeft een heel vertrouwd gevoel en veel afleiding. Maar ook bij onheilsmomenten zien we het een en ander; zoals bij aanslagen of inbraken in de Dorpsstraat. De plofkraak bij de Rabobank van begin dit jaar hoorden we heel goed. Vlak daarna komt er een scooter met een flinke vaart door de Kerkvaart ... het is een mooie vluchtweg, omdat auto's niet over het bruggetje voor bij ons huis kunnen."

Het bewuste huisje is mooi ingericht; Hollandse gezelligheid kunnen we dat gerust noemen. "Vroeger werkte ik bij de boer", vertelt Piet. "Dan konden we 's middags ook mee-eten. Mijn vader zorgde er wel voor dat we wat kregen; die was wat brutaler dan ik. Gastvrijheid kun je ook een beetje afdwingen soms."

De vader van Piet van Beek had een scheepswerf in Wilnis, aan de Herenweg nummer 106. Nu liggen daar diverse arken. Zie ook foto's rechtsboven. "Het botenbouwen zit me in het bloed", bekennt Piet. "Eenmaal aan de Kerkweg in Mijdrecht heb ik hierachter op de werf eigenhandig een complete roeiboot in elkaar gezet. Er was trouwens vroeger verderop aan de Kerkvaart ook een scheepswerf, ongeveer waar nu de brug over de

Foto links: vooraan nummer 9. Foto rechts: nummer 9 is rechts vooraan, links Van der Helm

Foto links: het huis van vader Van Beek in Wilnis; foto rechts: luchtfoto Herenweg Wilnis midden jaren zestig.

Kerkvaart naar Hofland ligt; die brug bestond toen nog niet." Zie oude ingekleurde foto hieronder, met rechts de oude korenmolen en links de tuin van Van Wieringen; de kerk op het plaatje is de N.H.-kerk (Janskerk).

"Die Kerkvaart stonk trouwens behoorlijk vroeger. Het was eigenlijk een open riool; er lag verderop wel een grote septic tank als 'zuivering', maar alles kwam erop uit en het liep regelmatig over de rand de Kerkvaart in. Die vroor ook nooit dicht daar", herinneren Piet en Mien zich.

DE WONING ZELF

Het echtpaar vertelt over de oorsprong van hun woning; Mien heeft daarbij diverse foto's en krantenartikelen

verzameld. "Het huisje is in 1927 gebouwd, als vier onder één kap. Jan van der Helm werkte aan de bouw mee, die woonde hiertegenover. Zijn bedrijf had ook een betonwerf; 's morgens om zes uur begonnen ze vaak al. Dan hoorden we het gebonk. In 1980 hebben we flink kunnen verbouwen. We hebben van twee woningen één kunnen maken."

Het echtpaar laat zien hoe het huisje in elkaar steekt. De voordeur van de inmiddels erbij getrokken buurwoning, aan de westkant van de huidige huiskamer, is niet meer echt in gebruik. "Wij gebruiken de andere ingang, aan de achterzijde. We hebben ons huisje gekocht in 1973. Later, toen buurvrouw weduwe Van Vuuren verhuisde naar 'de Kom' hebben we haar

woning aan de westkant erbij gekocht. We hebben nu ook twee huisnummers... en twee achterdeuren... Het was eenvoudige bouw.... Naast de kozijnen hebben we behang; daar kon je zo naar buiten kijken. We hebben alles moeten isoleren. Ook op de plinten hebben we extra tochtlatten gemonteerd", legt Piet met gepast enthousiasme uit.

De rondleiding door de woning gaat ook naar boven, De oude schildkap is in originele staat bewaard gebleven; een fraai stuk houtwerk. De bovenverdieping verraadt door de hokkige indeling de oorspronkelijke twee woningen. Een bedstee voor de ouders, een kinderkamer met een hoogslaper; het is allemaal wat krap naar begrippen van 2017.

Door de komst van supermarkt Hoogvliet is er een ingrijpende herindeling van de directe woonomgeving gepland. De plannen zijn er al meer dan twaalf jaar, maar pas eind 2016 is het definitieve plan afgerond en

Projecttekening van plan Molenhof website Vida Makelaars, links de Dorpsstraat en rechts de Kerkvaart; illustratie van Molenhofmijdrecht.nl

nieuwbouwperiode te overbruggen, en dan weer terug) heeft waarschijnlijk nog wel wat voeten in aarde. "Verzamelen doe je om te kunnen snuffelen", zegt Piet. Tijdens de rondleiding in de bijgebouwtjes (schuurtjes en garage) is duidelijk dat Van Beek al zijn timmergereedschappen en materialen heeft bewaard. Duizenden onderdelen zijn in voorraad. Hij weet alles feilloos te vinden. Maar ... dit alles verhuizen is een andere klus....

Kerkvaart Mijdrecht.

Richting het westen, voor de brug. Vroeger een smal houten bruggetje, pas later kwam een bredere betonbrug

getekend. Van Beek vertelt: "Alles om ons heen wordt afgebroken en er komt een grote supermarkt om ons nieuw te bouwen woninkje heen. Dat zijn we zo overeengekomen; wij willen hier graag blijven wonen. Ons huisje kan door de nieuwbouwactiviteiten niet blijven staan, maar we krijgen er een nieuwe woning op dezelfde plek voor terug."

Van Beek is een verwoed verzamelaar. De dubbele verhuizing (eerst naar een tijdelijke woning om de

Piet vertelt verder: "In 1927 heeft de heer Gille (van de 'Zender' en de elektrowinkel) het huisje laten bouwen. Het ging daarbij om in totaal vier huisjes, bedoeld voor personeel, dat dan voor een huurprijs van twee gulden vijftig per week moest kunnen wonen. Het moest zo goedkoop mogelijk, zo heeft Jan van der Helm mij destijds verteld. Er is ook geen systeem in de bouw te vinden, allemaal verschillende maten, diverse maten deuren bijvoorbeeld, muren van 'drijfsteen', stenen van koolas gemengd met cement." Dit alles verdwijnt dus, en met de woningen ook

de verhalen van de mensen die er wonen. Een stukje daarvan hebben we in dit verhaal kunnen bewaren...

JOHN EN RIA VAN ANKEREN

Aan diezelfde Kerkvaart wonen ook John en Ria van Ankeren. Al sinds 1963 wonen zij op nummer 21 en daar is later nummer 23 bijgekomen. Ook hier zijn namelijk van twee woningen één gemaakt. John vertelt dat de woningen ooit zijn gebouwd op initiatief van Willem Kraan (zie ook hiernaast 'ontwerp van een tweegezinswoning voor rekening van de heer W. Kraan Gz te Mijdrecht'; schaal 1:100)

"We zijn nu 57 jaar getrouwd. We hebben mooie herinneringen aan ons wonen hier. Aardig om te weten: ook de weg is van ons... tot aan de muur aan de overkant; vier meter uit de scheiding gebouwd. Gerrit Kranenburg woonde hiertegenover, die was mollenvanger; hij hing de mollenvellen op zolder - daar boven hing een aardige stank; buiten merkte je dat gelukkig niet. Hij was boerenknecht en woonde er met zijn zus. Dat huisje stond pal tegen de weg, tegen de perceel-scheiding dus. Ernaast was een tuin, de burens hadden daardoor vrijer uitzicht over de tuin aan de overkant, richting Kerkvaart."

John werkte, als zeventienjarige vijf jaar lang in het voormalige kaaspakhuis van Van Kroon en Co. Dit lag vlak bij de ooievaarsbrug. De grond er omheen was erg drassig. Om de kazen nat te houden moest er een natte jutezak omheen gedaan worden, anders kwam er schimmel overheen. Bij verkoop werden ze gewogen met de schimmel erop... dan was de kaas wat zwaarder en bracht meer op. Daarna werd dit er weer af gehaald.

Als John ons door het huisje rondleidt, zien we duidelijk zijn hobby's terug: naast een mooie, in originele staat verkerende Fiat 500, is hij de trotse eigenaar van een aantal wedstrijdkonijnen. Die middag waren het er acht. Prachtige, ivoorwitte Satijnkonijnen, met een

heerlijke, zachte vacht. Diezelfde avond zijn er bij een van de voedsters nog vijf kleintjes bijgekomen...

(foto Wikipedia)

ANDERE HERINNERINGEN

Tijdens ons gesprek komen diverse andere herinneringen boven. Ria is in de Kerkstraat geboren; John op de Croonstadtdlaan... "Het zag er in Mijdrecht heel wat anders uit, toen...", vertelt John. "Ik weet nog dat als we buiten gingen spelen 's morgens, dan mocht je de werf niet af. Ik heb het dan over de jaren dertig van de vorige eeuw. We mochten gaan tot de gereformeerde kerk. Ik weet nog dat daar een hek was, een draaihek voor de paard en wagens met daarnaast een klaphek voor de fietsers en daarnaast nog weer een slootje."

Er was nog lang geen sprake van alle nieuwbouw. Het was allemaal grasland, met pony's van de notaris Van der Heijden. De enige straatjes die al bestonden, waren de Beatrixlaan en de Raadhuislaan. Atletiekvereniging Sendo zat daar ook, die kreeg later ook een korfbalafdeling. We hebben allebei gekorfbald. We speelden onze wedstrijdje bij dokter Van der Stap op het weiland, als het droog was tenminste..."

KLUITJE DEEG

"Wat ik me ook goed herinner is dat we bij de koekfabriek 'de Lindeboom' woensdagsmiddags een kluitje deeg gingen halen. Dat vonden we toen een hele traktatie, lekker koek...; het was nog voor de oorlog." En opnieuw dwalen de gedachten af naar de Croonstadtdlaan. "Het parkeerterrein, nu bij de Boni... Daar achter was een sloot, met daarbij de grond en de drogerij van de Koekfabriek. Van dat alles is niets meer terug te zien... Tegenover dat terrein: de familie Korver, er stonden drie huizen; het huis van de familie Van Heeringen is gesloopt vanwege de uitbreiding van het gemeentehuis. En Arie van de Berg woonde met zijn moeder in het brugwachtershuisje... Ook de brandweer zat daar en een garage, daarnaast weer een pad. En achter de Croonstadtdlaan (aan de Oostkant) de meubelfabriek van Kroon, naast de kettingkastfabriek; daar gingen we tafelpoten sjuwen..."

WATEROVERLAST

John en Ria hebben een paar keer water binnen gehad. "Ook al zitten we hier hoger dan aan de Hoofdweg", leg John uit. Hij illustreert dat met het gebruik van heipalen. "Aan de Hoofdweg zijn dat palen van zeven meter met drie meter opzetstuk; hier hebben we palen van tien meter, met drie meter op stuk; het zand zit hier dus drie meter dieper. Toch hebben we hier last van hoog water; het is hier twee keer overstroomd in de jaren. Wij hadden het water tot aan de rand van de salontafel. Nu hebben we wat extra pompen geplaatst; als het riool maar blijft werken dan hebben we niks te vrezen..."

"Ook aan de Kerkvaart is de laatste jaren veel veranderd. We hebben bijna overal nieuwe burens, links en rechts en tegenover ons. Nu na vijftig jaar met elkaar hier gewoond te hebben zijn de burens of overleden of verhuisd (Van der Helm). Als wij hieruit gaan, gaat het huisje ongetwijfeld tegen de vlakke. We hebben 300 meter grond, dus nieuwbouw is goed mogelijk..." ■

Provinciale Weg als fondsenbron

door Chris Woerden

Ongeschiedenlijk hebben een benzinstation en een "goed doel" weinig met elkaar te maken. In Uithoorn is er toch wel enig verband tussen beide onderwerpen te leggen. Het betreft de connectie tussen het voormalige Caltex service-station aan de Provinciale weg bij de Noorddammerweg en het Burgemeester Koot Fonds. In omvang en bekendheid misschien twee bescheiden items, maar in de geschiedenis niet geheel onbelangrijk en gekoppeld aan de aanleg van de Provinciale Weg S21, die nog lang na de aanleg "Nieuwe Weg" genoemd werd door (oudere) Uithoornars.

1850 - Kaart Thamerbinnenpolder (InUithoorn) met daarop de belangrijkste wegen rond Uithoorn

DE WEGEN ROND UITHOORN

Voordat de S21 een feit was, kringelde het verkeer zich sinds mensenheugenis vanuit Mijdrecht via de Zuwe over de Lange Brug door de Schans, Zijdenveld en Vuurlijn (aangelegd rond 1900) naar Aalsmeer. Een andere route voerde door Uithoorn langs de Amstel naar Amsterdam, of via de Hollandse Dijk en Bovenkerkerweg langs het water van de Legmeer naar Amstelveen.

De Legmeerplassen deelden het wegennet rondom Uithoorn in een noordelijk en een zuidelijk stelsel. Noordelijk lag de verbinding tussen Amsterdam en Leiden (via de Legmeerdijk naar Leimuiden of Aalsmeer) en zuidelijk lag de verbinding tussen Amsterdam/Amstelveen en Ter Aar/Gouda/Rotterdam. Deze liep over de in 1629 aangelegde Hollandse Dijk via Uithoorn en Amsteldijk-Zuid. In de negentiende eeuw was die verbinding verhard tot aan de Vrouwenakkerse Brug. Daar kon men de tolbrug over de Drecht nemen en de weg naar Gouda vervolgen via het verharde Mijdrechts Jaagpad (aangelegd in 1656 als onderdeel van de trekvaartverbinding).

De dwarsverbinding tussen deze twee stelsels kende in de negentiende eeuw in Uithoorn slechts één route: het voetpad tussen De Kwakel en Kudelstaart (Legmeerdijk). Gedurende een hevige storm in 1836 brak deze verbinding tussen de Noorder- en Zuiderlegmeerplassen. Pas in 1873 - bij de droogmaking van de Legmeerplassen - werd deze weg hersteld. De Zijdelweg ontstond pas als verkavelingsweg na de droogmaking van de Noorderlegmeer (1876-1879). De enige rechtstreekse weg van Uithoorn naar De Kwakel was de Boterdijk. Dit veranderde door de aanleg van de Drecht dijk in 1884.

Het element 'dijk' in de diverse namen van wegen geeft aan dat ze het water dienden te keren en dus hoger lagen dan rivier of plas. Deze dijken trokken verkeer aan en waren een voortdurende bron van zorg met betrekking tot het onderhoud en de begaansbaarheid. De aanleg van de Provinciale Weg sloot het noordelijke en zuidelijke stelsel op elkaar aan en bekorte de reis naar Haarlem aanzienlijk.

1930 - Voetgangers, wielrijders, een hondenkar, de Lange Brug is breed genoeg (coll. J. Verhoek)

STRIJD BIJ DE AANLEG VAN DE PROVINCIALE WEG

De realisatie van de Provinciale Weg betekende dat diverse gemeentes - gelegen tussen Hilversum en

1915 - De Lange Brug te smal voor het gemotoriseerde verkeer (coll. SOUDK*)

Heemstede - in de jaren dertig konden beschikken over een ultra-moderne verbinding. Want het was een mooie brede (klinker)weg voor de anderhalve auto die er voor de oorlog overheen moest. De provincie duwde de weg door de strot van de gemeente Uithoorn en dit verdeelde het dorp evenzeer als de gedeeltelijke afsluiting ervan in 2017. De aanleg van de Provinciale Weg doorsneed het natuurlijke straatpatroon van het dorp (Schans, Dorpsstraat en Amstedijk-Noord) en er ontstonden drie kernen. De komst van de spoorlijn in 1915 had Uithoorn immers al in tweeën verdeeld. De Lange Brug was rond 1930 met zijn 3½ meter niet alleen te smal om het toenemende gemotoriseerde verkeer te verwerken, ook zijn dubbele klap was door de scherpe hoek een moeilijk te nemen hobbel. Daar kwam bij dat de lommerrijke Schans te smal was en de bocht naar de Dorpsstraat te haaks voor automobielen en omnibussen.

1935 - Haakse bocht de Schans (coll. SOUDK*)

Een nieuwe brug elders over de Amstel was dus noodzakelijk. Diverse plannen zagen het licht, waaronder een uit 1925 van de Provincie Noord-Holland om de nieuwe weg langs de spoorbaan aan te leggen, het zogenaamde Plan Noord! Achteraf gezien was dit misschien wel de beste oplossing geweest. Uithoorn voelde er niets voor om het traject van de Nieuwe Weg dwars door het dorp heen te krijgen. Veel woningen

plus het Raadhuis annex Postkantoor uit 1914 zouden het veld moeten ruimen bij dit traject. De gemeenteraad - onder voorzitterschap - van de nieuwe burgemeester Koot zette de voet dwars. Uiteindelijk wisten de provincie Noord-Holland en haar ferme medestander provincie Utrecht het pleit te winnen. Er kwam een behoorlijk bedrag ter compensatie met de boodschap: 'Het is slikken of stikken'.

DE PROVINCIALE WEG EN DE STRIJD OM EEN TANKSTATION

De aanleg van de Provinciale Weg had de belangstelling van grote oliemaatschappijen die vanuit commercieel oogpunt graag tankstations langs deze belangrijke route wilden plaatsen. Op 27 december 1937 schreven B & W van Uithoorn: *"De veelvuldige aanvragen tot het mogen plaatsen van een benzinepomp hebben ons doen overwegen of het niet gewenscht moet worden geacht, dat voor deze gemeente, evenals dit in zoveele andere gemeenten is geschied, beperkende bepalingen worden gemaakt, waardoor het bijvoorbeeld mogelijk is vergunningen slechts te verlenen aan bonafide garagehouders en vooral, indien plaatselijk- of landelijk schoon daarvoor niet wordt geschaad of het verkeer door stilstaande wagens of uitliggende slangen niet zal worden belemmerd"*. Besluit 4520 uit 1938 regelde dat alléén B & W vergunningen in deze mocht afgeven op straffe van een hechtenis van ten hoogste twee maanden of boetegelden van ten hoogste f. 300,- (€ 136,13). Aardig is de potloodaantekening op de achterzijde van dit besluit: *"met het oog op de geboorte in het prinselijk gezin (Beatrix op 31 januari 1938 - CW), mag voor elk lagere schoolkind f. 0,25 (€ 0,11) uitgegeven worden voor de aankoop van plaatwerk, versiering en aankoop van vlaggen."*

De firma Van Bunningen aan de Dorpsstraat had een eigen benzinepomp voor haar bedrijfswagens en autobussen van de EMUO (Eerste Mijdrechtse en Uithoornse Omnibusonderneming overgenomen van

H. Rijnbeek). Door de aanleg van de S21 moest het bedrijf verkassen richting Schans. Van Bunningen nam 'zijn' Esso benzinepomp mee naar de nieuwe locatie aan de Provinciale Weg. Het was de enige pomp langs het Uithoornse deel van de S21. Het dorp maakte echter een behoorlijke groei door in de periode 1950-1960 met de ontsluiting van het Thamerdal. Dat wakkerde ook de belangstelling van andere oliemaatschappijen voor een pompstation in Uithoorn aan.

Op 20 februari 1957 ontvingen burgemeester Koot en gemeentesecretaris Van Montfoort de heren Kroon en Hinloopen van de oliemaatschappij Caltex. Zij presenteerden hun plannen voor een enkel bezinepompstation op een perceel van 2.000 m². Bij een station aan beide zijden van de weg was 2.500 tot 3.000 m² nodig. Zij rekenden de burgemeester aan de hand van een pomp in Vijfhuizen voor dat er zo'n 40.000 liter per maand omgezet zou worden met een winstmarge van 3,5 cent per liter (€ 0,01).

Burgemeester Koot, niet van enig zakelijk instinct gespeend, antwoordde op deze mooie berekeningen: "Ik heb wel eens gehoord dat benzinemaatschappijen tonnen neertellen om grond in bezit te krijgen, wel 5 ton" (€ 226.890). Natuurlijk was dit een belachelijk verhaal in de ogen van de heren Caltex. Zoiets gold alleen op toplocaties zoals in Amsterdam-Zuid waar heel veel verkeer langs kwam, maar zeker niet in een dorpje aan een rustige weg. De heer Kroon refereerde aan Koog aan de Zaan waar Caltex (slechts) f. 130.000,- (€ 58.991) had neergeteld voor de grond. Van Montfoort merkte op dat Uithoorn zich snel zou uitbreiden en gezien de route een zeer aantrekkelijke locatie was. Caltex vroeg de gemeente na te gaan of de provincie Noord-Holland overdracht van de grond zou vereisen om rechten te kunnen heffen. De heren gingen uit elkaar om de zaak nog eens rustig te overdenken.

Op 16 maart 1957 werd er een principeakkoord met

veel mitsen en maren bereikt, omdat de verkaveling van de gemeentegronden langs de Provinciale Weg nog niet vast stond. De locatie van het tankstation was al wel bekend: tussen de Zijdelweg en sloperij Wahlen. Caltex kon met deze gegevens een verzoek indienen bij Provinciale Waterstaat. Op 1 oktober van dat jaar stelde men als huurprijs f. 3,- per m² (€ 1,36) vast en als verkoopprijs f. 60,- per m² (€ 27,23). In plaats daarvan was Caltex bereid om de gemeente aan enkele tonnen vastgeld te helpen. De gemeente vroeg Caltex een bedrag van f. 100.000 (€ 45.378) over te willen maken voor "een goed doel". Men stelde voor om station Verhaar de exploitatie te geven met een jaarinkomsten van f. 900,- (€ 408,40). Verhaar runde jarenlang - naast een autorischool - een benzinepomp aan de Johan de Wittlaan (hoek Jan van Galenlaan) in Uithoorn.

De Provincie begrootte de kosten voor grondwerk en straataanleg op 25 april 1958 op f. 70.000,- (€ 31.764,62). De totale stichtingskosten zouden daarmee uitkomen op f. 120.000,- (€ 54.453,63) en dat bedrag lag f. 40.000,- (€ 18.151,21) boven de begroting van Caltex. Uiteraard had men ook een omzetbegroting gemaakt voor het pompstation. Deze was gebaseerd op gegevens van omliggende stations. Caltex schatte het aantal voertuigen op 6.000. De pomp in Aalsmeer zette per maand 55.000 liter om. Van Bunningen (Uithoorn) was goed voor 17.500 liter, De Vries (Amstelhoek) voor 35.000 liter per maand, Van der Helm (Mijdrecht) voor 40.000 liter en Van Egmond (Mijdrecht) zette 18.000 liter per maand om. Het station in Uithoorn zou goed zijn voor 65.000 tot 72.000 liter per maand. Als er meer geïnvesteerd moest worden, zou een sluitende exploitatie niet mogelijk zijn, tenzij men met een Stichting zou gaan werken. Omtrent de grondprijzen lagen vraag en aanbod mijlenver uiteen: Koot stelde f. 100,- m² (€ 45,38) voor en Caltex wilde slechts f. 1,- m² (€ 0,45) betalen. De onderhandelingen werden gestaakt; pas een jaar later is er verslag van een vervolgesprek met Van Noordwijk.

1938 - Nieuwe Weg dwars door Uithoorn met rechts achter het Witte Huis (coll. SOUDK*)

HET BURGEMEESTER KOOT FONDS

Op 9 november 1959 werd de exploitatie van het Caltex-station overgenomen door een Stichting. Haar doelstelling was het verlenen van financiële steun aan personen en instellingen die binnen de gemeente Uithoorn werkzaam zijn op het terrein van de sport, de cultuur en het sociaal-maatschappelijk terrein, een en ander in de meest ruime zin van het woord.

Op 27 mei 1960 kwamen burgemeester Koot, kaashandelaar Jan de Hoop, loodgieter Pieter Walraven, kassier Ad Olijhoek (die tot april 2000 bestuurslid zou blijven) en hoofdboekhouder Cornelis Koome bij elkaar. Ieder bracht f. 100,- (€ 45,38) in voor de Stichting Ondersteuningsfonds voor Sociale en Culturele Arbeid in de gemeente Uithoorn. De inkomsten van de Stichting zouden uit de exploitatie van het benzinstation komen. De leden van het stichtingsbestuur werden aangewezen en benoemd door B&W; zij ontvingen geen beloning. Het bestuur kon echter wel een administrateur benoemen. Op de eerste vergadering, vrijdagavond 10 juni 1960 om 20.00 uur, werd het benzinstation aan de Stichting overgedragen en werd unaniem het voorstel gedaan om de Stichting een kortere en meer populaire naam te geven. De heer Sieverding stelde voor de stichting "Stichting Burgemeester Koot Fonds" te noemen.

In april 1960 werd het Tankstation geopend en op zaterdagmiddag 10 september 1960 's middags om 3 uur vond de officiële overdracht van de exploitatie aan de Stichting Burgemeester Koot Fonds plaats.

Omdat de exploitatiebegroting voor de beginjaren allerminst positief was, poogde men de brandstofomzet te verhogen door het aanschrijven van bedrijven en particulieren. Men nodigde beleefd uit om vooral te komen tanken bij het servicestation en tevens vroeg men een bijdrage te willen storten in het Fonds om

1962 - Caltexstation gezien richting Uithoorn (coll. Soudk*)

het vermogen te vergroten. Dit had enig succes en de omzet steeg.

In een brief, gedateerd 3 oktober 1961, aan de Hoofdingenieur-Directeur van Provinciale Waterstaat schreef de gemeente Uithoorn er in de 1½ jaar na de opening ernstige problemen waren. De bedieningskiosk aan de Vuurlijnzijde van de Provinciale Weg was erg slecht zichtbaar, ondanks een illegaal geplaatst bord. Waterstaat had de gemeente gesommeerd dit bord te verwijderen. Vanuit Aalsmeer scheurden auto's naar de pompen aan de linkerkant, hetgeen tot levensgevaarlijke situaties leidde met betrekking tot het tegemoet komende verkeer op de weg en op het terrein van het tankstation zelf. De gemeente wees er op door het weghalen van het bord de situatie nog gevaarlijker zou worden en kon leiden tot dodelijke ongevallen. Ongeveer drie jaar na de opening werden positieve resultaten behaald en kon het Burgemeester Koot Fonds de eerste verzoeken om steun honoreren. Tot op de dag van vandaag keert het "BKF" nog steeds uit.

- 1 1939 - kort na aanleg van S21 (coll. SOUDK*)
- 2 1962 - Busstation op de ventwegen (foto J. Woerden)
- 3 1968 - Rechts Schoolstraat (foto J. Woerden)
- 4 1968 - Drukte op S21, rechts van Bunningen met Essopomp (coll. SOUDK*)
- 5 1975 - S21 en Raadhuisstraat (coll. J. Rijnbeek)

Na het vertrek van burgemeester Koot in 1965 werd diens zetel ingenomen door burgemeester Letschert (1965-1975). Hij werd op zijn beurt opgevolgd door burgemeester Brautigam (1975-1988) en die weer door burgemeester Castenmiller (1988-1998). Onder burgemeester mevrouw Groen (1998-2010) werd de stap gezet om meer op afstand van het gemeentebestuur te komen. Na haar burgemeesterschap bleef zij voorzitter van het Kootfonds.

Vanwege de tegenvallende resultaten in de dagopbrengsten uit het Caltex-station werd contact gezocht met de maatschappij, waarvan de naam ondertussen gewijzigd was in Chevron Petroleum Maatschappij Nederland. Chevron was in 1972 bereid om het tankstation terug te nemen en voegde gedurende tien jaar nog een aanzienlijk bedrag toe aan de reserves van het Koot Fonds. De rentabiliteit van de Stichting verbeterde daarmee substantieel.

Sinds het bestaan van de Stichting hebben zo'n 150 verschillende instellingen een donatie ontvangen. Wie nu langs het onbemande Firestone-station rijdt, zal zich zelden realiseren dat hier de bakermat lag van het Kootfonds. Immers, burgemeester Koot en het oorspronkelijke Caltex-servicestation zijn slechts herin-

neringen die bij een afnemend aantal mensen voortleven. Het sportieve, culturele en sociale leven van Uithoorn en De Kwakel krijgt nog steeds een stimulerende injectie dankzij de benzine-opbrengsten.

Het doek valt voor de Provinciale Weg

Tot in de jaren vijftig kon de Provinciale Weg het verkeer goed verwerken; foto's en filmbeelden uit die tijd laten een rustige verkeersader zien. Omstreeks 1955 werd de weg drukker en moesten klaar-overs (naar hun stopborden "papelels" genaamd) er aan te pas komen om de kleuters voor de Fröbelschool aan het Zijdelveld en de jongens voor de H.H. Engelbewaardersschool aan de Schoolstraat veilig over te zetten. De weg was ook een bron van vermaak, vooral toen politieagenten bij afwezigheid van verkeerslichten het verkeer moesten regelen op de kruispunten onder aan de brug en bij het "Witte Huis". Op zomerse zaterdag- en zondagavonden werden zij gade geslagen door veel Uithoornars die "auto's kwamen kijken". En als het verkeer ondanks driftig fluitende agenten in de knoop zat werd er lachend geroepen: "vooruit achteruit".

Na de aanleg van Thamerdal werden Zijdelveld en Christinalaan sluiproutes, maar ook dat is natuurlijk geen oplossing. Al in 1950 werd er gesproken over het omleggen van de Provinciale Weg om de Noord. Dat had ook gevolgen voor Aalsmeer, Amstelveen, de Haarlemmermeer en in mindere mate voor Mijdrecht. De provincie Utrecht en de gemeente Mijdrecht waren minder ferme medestanders van Noord-Holland dan in 1936. Pas na zestig jaar praten, ruzie maken en onderhandelen lag er een nieuwe N201 met een viaduct onder de Amstel. Helaas bleef de verbinding vanaf Uithoorn tot aan de A2 gewoon tweebaans. De tijd zal leren of deze keuze een verstandige is geweest. In ieder geval tanken er nu veel minder motorvoertuigen bij het tankstation dan voorheen bij Caltex. ■

Bronnen:

- Monumenten Inventarisatie Project Noord-Holland: Uithoorn (1992)
- GAU 1036, 1248, 1249
- De Lange Brug
- Kadastrale Kaart Aalsmeer 1903
- Kadastrale Kaart Utrecht 1897
- De heer A.J. Olijhoek

* SOUDK = Stichting Oud Uithoorn De Kwakel

Een compilatie van Nieuwtjes en Weetjes uit Oma's tijd

uit de courant DE RONDE VENEN van vrijdag 25 maart 1938

door Stef Veerhuis

PLAATSELIJK NIEUWS.

MIJDRECHT.

Ernstig ongeval. — Zaterdagmiddag werd een 3-jarig dochtertje van den heer H. van Kreuningen op het Bosenhoven aangereden door een motorrijder welke van de tegenovergestelde richting naderde en te veel op de linkerwhegheft kwam bij het passeeren van de autobus. Het kind werd tegen een aldaar staand ijzeren hek geslingerd, waardoor zij ernstig aan het hoofdje werd gekwetst. Hevig bloedend werd de kleine naar Dr. van den Berg gebracht, welke de wonde met een vijftal krammen heeft gehecht. De motorrijder is doorgereden.

Een stukje oudheid. — Woensdagmiddag werd met het zetten van een hek naast de Bruggesloot op het erf van den heer P. A. van Wijngaarden, op ongeveer 1/2 meter diepte een oude grafsteen opgedolven, waarin een tweetal namen waren gebeiteld. Het bleek hieruit dat het was van een vrouw en een man, welke resp. in 1621 en 1626 begraven zijn. Jammer genoeg is de zware steen door de werklieden stuk geslagen om haar gemakkelijker uit den grond te krijgen.

Personalia. — Tot ploegbaas bij de Nederlandsche Spoorwegen ter standplaats Mijdrecht is in de plaats van den heer J. Hoogeboom, welke naar Winterswijk is overgeplaatst, aangeesteld de heer G. Eindhoven uit Abcoude-Baambrugge.

Verkiezing Hoofdingeland. — Bij de gehouden stemming ter verkiezing van een hoofdingeland van het Hoogheemraadschap „Amstelland” werd het periodiek aftredende lid, de heer W. Winkel herkozen.

Luchtbeschermingsdag. — Naar wij vernemen zal op Donderdag 21 April alhier weer een Luchtbeschermingsdag worden gehouden. Werd er de vorige maal in verband met de verlichting nog wel iets door de vingers gezien, en bleef het alleen maar bij waarschuwingen, thans zullen krassere maatregelen getroffen worden voor de overtreders. Aan de oefeningen zal weer worden deelgenomen, door de Vrijwillige Brandweer, de Gediplomeerde E.H.B.O.ers de Burgerwacht enz. terwijl ook de heer Gille voor de radioberichten aanwezig zal zijn.

Jubilea. — 26 Maart is het 12 1/2-jaar geleden dat de Heer T. Vlastuin in dienst trad bij Drukkerij Verweij alhier.

Dankbetuiging

Ondergeteekenden, te werk gestelden in de polder Wilnis Veldzijde, voelen zich gedrongen openlijk hun hartelijken dank te betuigen aan den WelEd. Heer R. J. KOOL.

voor de tractatie en het geschenk, wat zij mochten ontvangen naar aanleiding van het 12 1/2-jarig huwelijksfeest van genoemden heer.

De te werk gestelden

erkentelijk voor zooveel belangstelling bij ons huwelijk, danken wij u hartelijk!

Mijdrecht Mr. '38

Anton Korver

Ali Korver-Verburg

ONDERTROUWD:

C. BROER

en

M. C. MUNNIK

De voltrekking van ons huwelijk zal D.V. plaats hebben op Woensdag 6 April a.s.

WILNIS, 24 Maart 1938.

Receptie: Donderdag 31 Maarta.s. van 7-9 uur te Wilnis.

Toekomstig adres:

Breukelen. Straatweg 35

ONDERTROUWD:

CORNELIS VERWEIJ Az.

en

CORNELIA SCHREURS

Mijdrecht, } 24 Maart 1938.
Waverveen, }

Thuis:

Waverveen, 29 Maart, } n.m.

Mijdrecht, 5 April, } 3.30 uur

Broedmachine te koop

merk „LOMAN”. Cap. 100 eieren. Warmwater. 2x gebruikt. Geen gebreken.

Br. onder no. 6, bur. v. d. bl.

Verhuisd van

GROENL. KADE naar

KLEIN-AMSTERDAM

(n woonschip).

Mej. H. HILHORST - Baker
Vinkeveen

WOONHUIS TE HUUR

Kamer, Keuken en 2 slaapkamers. Te bevr. bij Wed. L. MULCKHUYSE Vinkeveen

VOERBIETEN

EN

STROO

TE KOOP bij

P. Groeneweg, Wilnis

Openbare Vrijwillige Verkoop

Boerenhofstede groot 15.54.56 Hectare

CONSUMPTIE-MELKBEDRIJF

Notarissen VAN DER HEYDEN te Mijdrecht en NIEUWENHUYNS te Amsterdam zullen

Donderdag 31 Maart a.s.

voorm., 12 uur, in café BEUMER te Mijdrecht t. o. Uithoorn, publiek verkoopen de uitmuntende Hofstede

„Lelieveld” onder Mijdrecht a. d. Tienoerenweg, met LANDERIJEN deels in de Tweede en deels in de Eerste Bedijking.

Breder bij biljet, notities en kaart, verkrijgbaar bij den notaris.

Fonkelnieuw

Behang

vanaf

6 ct. p. rol

S. Bakker

Schilder — Behanger

◆ M i j d r e c h t

Neemt nu een

NIEUWE FIETS

Wij hebben een groote collectie Rijwielen van alle prijzen voorradig.

J. WINTERS & Zn.
MIJDRECHT.

Zaterdag 26 Maart n.m. 3 uur
HEROPENING

van de gemoderniseerde en vergrootte
CONSUMPTIETENT „DE TOERIST”

met aangebouwde speeltuin, staande aan
de **NIEUWE PROVINCIALE WEG.**
Woensdagmiddags is hier à 5 ct. voor
kinderen gelegenheid onder toezicht zich
te amuseeren.

Prima Consumptie - Billijke Prijzen.
Beleefd aanbevelend,
G. L. VAN BEEK - Mijdrecht

LENTE 1938

Wij geven voor 29 cent:

- 1 ons Boterhamworst
- 1 „ Leverworst
- 1 „ Bloedworst
- 1 „ Hoofdkaas

EN

1/2 pond Rookvleesch 35 ct.

Beleefd aanbevelend

J. G. OUDSHOORN
MIJDRECHT

Openb. Vrijwillige Verkoop
WOON- EN WINKELHUIS
te Wilnis.

Notaris van der Heijden te Mij-
drecht zal op Dinsdag 29 Maart
1938 voorm. 11 uur, in café
Oostrom te Wilnis,

PUBLIEK VERKOOPEN:

een goed onderhouden woon-
en winkelhuis allergunstigst ge-
legen midden in het Dorp Wilnis,
voor alle doeleinden geschikt,
groot ruim 3.50 are,

Verhuurd aan Mej. S. Broere
Id. te Wilnis voor f. 5.- per week.
Aanvaarding in genot der huur
bij de betaling.

Inlichtingen bij den notaris.

GROENTENMEST

Zoowel in de oude vorm als de
nieuwe, hoog geprezen A. S. F.
KORRELS

Aanbevelend,

R. TOL, Hofland Mijdrecht.

ER BIEDT ZICH AAN een
COSTUUMNAAISTER

Ook genegen aan huis te
komen naaien.

GERARDA DRIEHUIS,
V. 167, Vinkeveen.

NET DAGMEISJE

gevraagd bij H. W. v. Soest
Postkantoor — Wilnis.

G. J. RIJKENBERG
Horlogemaker - Opticien

MIJDRECHT

INKOOP OUD GOUD.

**Voor Bruiloften en
Partijen**

verhuren wij tegen billijk tarief

Glas- en Vaatwerk enz.

Fa. A. RIJKENBERG

Telefoon No. 50
Mijdrecht

Ontvangen een groote partij

ORIGINEELE HALLER PETROLEUMSTELLEN

ZIET ONZE PRIJZEN!

1 vlams	2 vlams	3 vlams	5 vlams
f 1.89	f 2.53	f 3.96	f 5.18

in de kleuren grijs, bruin, groen, rood, blauw en reseda

F. VAN SPENGEN, Tel. 42, MIJDRECHT

VINKEVEEN.

Loonconflict beëindigd. — Op geheel onver-
wachte wijze is thans het loonconflict, dat zulke
dreigende vormen ging aannemen, beëindigd.
Maandagavond zou er een bespreking zijn met de
Rijksbemiddelaar, doch Zaterdagavond werden nog
eenige besprekingen gevoerd tusschen de arbeiders
en de veenderij-patroons. Het resultaat van
deze besprekingen was dat het conflict werd bij-
gelegd en beide partijen iets hebben toegegeven.

De arbeiders vroegen wegens de verhoogde
levensstandaard een verhooging van 8%. Eerst
weigerden de patroons in te gaan op een loons-
verhoging doch nu is eindelijk bereikt dat zij
ruim 3% verhoging hebben gegeven, waardoor
het loonconflict op vreedzame wijze is bijgelegd.

R. K. Bouwarbeidersbond. — De R. K. Bouw-
vakarbeiders waren tot dusverre aangesloten bij
de afdeling Mijdrecht-Wilnis/Vinkeveen. Deze
afdeling is echter gesplitst. Dezer dagen werd
nu een vergadering gehouden om te komen tot
een eigen bestuur. Bij de bestuursverkiezing wer-
den gekozen de heeren G. Fronik, G. Haak en
G. Scholte.

Gevaarlijk kinderspel. — Vermoedelijk door-
dat kinderen met lucifers speelden, is Dinsdag-
middag brand ontstaan in den hooiberg van den
heer A. Turkenburg aan de Viersprong bij de
Groenlandschekade.

Zware rookwolken stegen omhoog en alar-
meerden de geheele buurt. Buren poogden direct
de brand te blusschen met emmers water en een
slang op de waterleiding hetgeen echter niet
mocht gelukken. Telefonisch werd hierop de
Brandweer opgeroepen, welke na een half uur
op het terrein verschenen en het vuur kracht-
dadig bestreden. Hierdoor wisten zij de belen-
dende perceelen te behouden. Een dankwoord
voor onze brandweer voor haar vlugge uitrukken
is wel op haar plaats.

BURGERLIJKE STAND.

MIJDRECHT.

Geboren: Thomas, z. van H. v. d. Grefte en
E. J. Meijer — Durkje Janna, d. van H. Groo-
ters en A. Grondsma.

Overleden: Aaltje Kistemaker 59 jaar echtg.
van G. de Bruin — Catharina Koppers 44 jaar,
echtg. van Joh. v. Kessel — Johanna de Lange
85 jaar weduwe van A. de Wit.

VINKEVEEN.

Geboren: Cornelis Joseph, z. van W. Versteeg
en A. C. van Mastwijk. Johannes Hendrik, z.
van T. Boellaard en G. Hogendoorn. Wilhelmina,
d. van C. Spruijt en E. Aarsman.

WILNIS.

Ondertrouwd: C. Broer, oud 37 jaar en M. C.
Munnik, 35 jaar.

Ingekomen personen:

T. v. Oudenallen uit Maartensdijk.

G. Verkaik uit Haarlemmermeer.

J. Oosterbeek uit Renswoude.

Vertrokken:

W. Oosterlaak naar Vinkeveen.

A. C. Rademaker naar Amsterdam.

Het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen in Breukelen

VIJF KILOMETER REGIONALE HISTORIE

door Piet van Buul

In het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen bevinden zich de archieven van de gemeenten Stichtse Vecht, De Bilt, De Ronde Venen en Weesp. In de depots ligt ruim 600 jaar erfgoed op vijf kilometer plankruimte. De hoofdvesting en grootste studiezaal is gevestigd in het Cultuurhuis in Breukelen. Hier zijn de archieven van Stichtse Vecht, De Bilt en De Ronde Venen ondergebracht. Hier zijn ook wisselende exposities te bezichtigen. In de dependance in het stadskantoor in Weesp bevinden zich de archieven van Weesp. Onlangs nam directeur Bernadine Ypma afscheid van het RHC. Een mooie gelegenheid om haar te vragen naar het belang van het bewaren van al die documenten en wat daar allemaal bij komt kijken.

Het RHC Vecht en Venen is in juni 2009 geopend. In de jaren ervoor werden voorbereidingen getroffen voor de realisatie van het RHC Vecht en Venen als opvolger van het Streekarchivariaat Vecht en Venen. Het Streekarchivariaat beheerde de archieven van de gemeenten Abcoude, De Bilt, Maartensdijk, Breukelen, Loenen, Maarssen en De Ronde Venen. Vanuit de diverse archieflocaties is meer dan 3000 meter historische archieven van overheid en particulieren overgebracht naar de nieuwe locatie in Breukelen. Bij de gemeentelijke herindeling op 1 januari 2011 zijn de gemeenten Breukelen, Loenen en Maarssen samengevoegd tot de nieuwe gemeente Stichtse Vecht en de gemeenten Abcoude en De Ronde Venen tot de nieuwe gemeente De Ronde Venen.

Het RHC houdt toezicht op de huidige archiefvorming en beheert de historische archieven van de voormalige gemeenten die tot het gebied behoren. In de depots

aan de Schepersweg in Breukelen staat nu ruim 5000 meter overheidsarchief, gedeponeed archief en documentatie. In 2014 sloot het gemeentearchief Weesp aan bij het RHC Vecht en Venen. Vanaf die datum heeft het RHC naast de studiezaal en depots in Breukelen ook een studiezaal en depots in Weesp.

HET BEHEER

“Wij verzorgen hier alle papieren archieven van alle deelnemende gemeenten,” zegt Bernadine. “Omdat papier nogal gevoelig is voor klimaatinvloeden zijn de archiefruimten volledig geklimatiseerd zodat de stukken zo goed mogelijk in conditie blijven. Naast de documenten, waarvan de oudste terug gaan tot in de dertiende eeuw, beschikken we verder over een uitgebreid fotoarchief en hebben we een groot aantal etsen en oude kaarten. We hebben veel boeken die gaan over de geschiedenis van de gemeenten uit dit gebied. Ook de publicaties van de Historische Vereniging Proosdijlanden kan men hier vinden en raadplegen.”

DE MISSIE

Het RHC biedt het publiek historische informatie over het verleden. Het is een open organisatie waar iedereen welkom is. Het RHC beheert niet alleen de oudere

Bernadine Ypma

archieven maar is ook toezichthouder op de archieven in de gemeentelijke organisaties conform de bepalingen in de archiefwet en regelgeving. Het RHC zet zich in voor behoud van papieren en digitale informatie voor de vier gemeenten. Het is een dienstverlenende organisatie die vanuit zijn collectie producten en diensten ontwikkelt ten behoeve van de stimulering van kennis over het lokale en regionale verleden.

SAMENWERKINGSPARTNERS

Het RHC werkt intensief samen met verschillende partners. Het RHC neemt bijvoorbeeld deel aan de koepelorganisatie Stichting Vechtsnoer. Vechtsnoer is een museaal en cultureel samenwerkingsverband, waarin twintig partijen samenwerken om de waarden van het cultuurlandschap van de Vechtstreek als 'museum zonder muren' voor een breed publiek te ontsluiten. Het RHC neemt ook deel aan het bestuur van De Kring van Utrechtse Archivarissen. De Kring vertegenwoordigt de Utrechtse archivarissen en bevordert samenwerking tussen de leden en behartigt het gemeenschappelijk belang van het archiefwezen in de provincie Utrecht. Gezamenlijk werken de leden aan de ontsluiting en digitalisering van de doop-, trouw-, en begrafenisboeken tot 1811 van de hele provincie.

Tentoonstellings- en educatieprojecten worden altijd in gezamenlijkheid opgezet. Samenwerkingspartners tot op heden zijn Kunstcentraal, Het Vechtstreekmuseum, Museum VredeGoed, Historische Kring Breukelen, Historische Kring Loenen, Historische Kring Maarssen,

Historische Kring Abcoude-Baambrugge, Historische Vereniging de Proosdijlanden, Stichting Dudok-de Wit Fonds, Poldermuseum Jan Compier en Waterschap Angstel, Gooi en Vecht. Het project (website en reizende tentoonstelling) 'Venen op de kaart' is opgezet binnen de samenwerking Erfgoedverbinding met de partners Museum De Ronde Venen en de Regionale Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen.

Het RHC is een Gemeenschappelijke Regeling van de vier aangesloten gemeenten. Er is een algemeen bestuur dat bestaat uit de burgemeesters van de vier gemeenten. De dagelijkse leiding berust bij de directie. Er werken momenteel negen mensen.

DE COLLECTIE

Een belangrijk deel van de collectie wordt ingenomen door de gemeentearchieven. Niet alle geschriften die door de gemeente geproduceerd worden, komen ook in Breukelen terecht. Bernadine: "De recente stukken over lopende zaken blijven in de gemeente. De Archiefwet kent ook regels waarin aangegeven wordt hoe lang bepaalde documenten minimaal bewaard moeten blijven. De gemeenten zijn

verplicht uiterlijk na twintig jaar de archieven aan het RHC over te dragen. Vanaf dat moment kan iedereen kosteloos archieven raadplegen in de studiezalen van het RHC. Over het algemeen komt ongeveer vijftien procent van de gemeentearchieven in aanmerking om bewaard te blijven, licht Bernadine toe. Meestal bespreek ik met de gemeentesecretaris wat er met bepaalde documenten moet gebeuren. Soms wordt er

"ONGEVEER VIJFTIEN PROCENT VAN DE GEMEENTEARCHIEVEN KOMT IN AANMERKING OM BEWAARD TE BLIJVEN."

overeenkomstig de wetgeving een bewaartermijn van zeven jaar afgesproken. Soms is dat langer en van bepaalde belangrijke documenten wordt afgesproken dat die blijvend bewaard worden. Afgelopen jaar hebben we een acquisitiebeleid vastgesteld. We willen ook zelf actiever op pad om met allerlei organisaties en instanties te bekijken of ze materiaal hebben dat de moeite waard is om te archiveren en in onze collectie onder te brengen. Een klein deel van onze collectie bestaat al uit particuliere archieven, kerkarchieven en archieven van bedrijven. Criteria die we daarbij hanteren is dat het archief uniek is en dat het representatief moet zijn voor ontwikkelingen in de samenleving." Naast de archieven van de gemeenten bevatten ook de kerkarchieven heel veel informatie. Vooral voor mensen die zich bezighouden met stamboomonderzoek bieden deze kerkarchieven vaak informatie over personen door middel van doop- huwelijks- of overlijdensaktes. De meesten van deze registers gaan een paar eeuwen terug. Voor stamboomonderzoek worden de registers geraadpleegd tot 1811. Daarna is deze registratie overgenomen door de gemeenten. Los daarvan is er bij het RHC uitgebreide genealogische literatuur waar men veel informatie over de geschiedenis van diverse families kan terugvinden.

OPENBAARHEID

Het RHC besteedt veel aandacht aan de toegankelijkheid van de collectie. "In principe is alles wat we hier hebben openbaar. Dat betekent dat mensen naar hier kunnen komen om bepaalde informatie op te zoeken. We hebben een ruime leeszaal en wanneer men aangeeft waar men naar op zoek is, zorgt één van onze medewerkers dat de gevraagde documenten uit depot gehaald worden zodat men ze rustig kan bestuderen. De mensen die hier werkzaam zijn zorgen niet alleen voor de ordelijke en deskundige archivering, maar zij zijn

ook graag bereid de bezoekers te helpen bij hun zoektocht naar bepaalde informatie. Naast een bezoek aan het centrum in Breukelen is er ook de mogelijkheid om informatie langs de digitale weg te ontvangen. Ontwikkeling op het gebied van digitale dienstverlening en publieksparticipatie staan dan ook nadrukkelijk op de agenda. De digitale dienstverlening en het gebruik van sociale media wordt de komende jaren verder ontwikkeld. Daarnaast brengt het RHC Vecht en Venen de

collectie regionaal en provinciaal onder de aandacht en is het onderdeel van een sterk netwerk van archief- en erfgoedinstellingen," zegt Bernadine.

DE TOEKOMST

Vertrekend directeur Bernadine stapt over naar Het Utrechts Archief, waar de

archieven van de stad Utrecht, de provincie Utrecht en van de gemeente Nieuwegein worden bewaard. Zij kijkt met voldoening terug op haar periode in Breukelen "We zijn erin geslaagd om een professioneel archiveriaat op te zetten, dat voor iedereen toegankelijk is. Met enthousiasme is ook de weg naar digitalisering ingeslagen en met zo'n digital archief is ook de toegankelijkheid aanzienlijk uitgebreid. Het is nu ook mogelijk om drie dagen per week te chatten met een van onze medewerkers, zodat je thuis aan je eigen computer rechtstreeks contact hebt. De ontwikkelingen op dit gebied

gaan snel en de uitdaging zit hem in het feit dat we moeten zorgen dat we bij blijven. Er is een uitgebreid netwerk opgebouwd waarin allerlei instanties elkaar ontmoeten, gegevens uitwisselen en samenwerken." Bernadine maakt zich nog wel zorgen over het feit dat niet overal altijd even zorgvuldig wordt omgegaan met de archieven. "Het gebeurt weleens dat belangrijke stukken kwijt zijn of ten onrechte zijn vernietigd. Soms is dat slordigheid of te weinig aandacht. Ik denk dan ook dat het goed zou zijn wanneer er bij de gemeenten één wethouder

"IN PRINCIPE IS ALLES
WAT WE HIER HEBBEN
OPENBAAR"

verantwoordelijk gemaakt wordt voor het informatie-beheer. Je hebt dan één persoon die aanspreekbaar is en ook in de gaten houdt dat alles goed gaat. En tenslotte hoop ik dat steeds meer mensen het RHC weten te vinden. Er ligt een schat aan informatie opgeslagen dat voor iedereen toegankelijk is. En men hoeft echt geen wetenschapper te zijn om hier zaken te bestuderen. Iedereen die geïnteresseerd is in zijn of haar leefomgeving vindt hier alles over de historie. En ook de mensen die met stamboomonderzoek bezig zijn kunnen hier vaak gegevens van voorouders terugvinden." ■

"GEMEENTEN ZIJN SOMS
SLORDIG WAARDOOR
BELANGRIJKE STUKKEN
KWIJT RAKEN"

Bronnen:

- Gesprek met Bernadine Ypma
- Diverse websites w.o. de site van Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen

De Croonstadtlaan

door P.C. Grundmann

In de gemeente De Ronde Venen komen niet veel straatnamen voor waarvan de oorsprong is gelegen buiten de gemeentegrenzen. Over het algemeen heeft men namen gezocht van leden van het Koninklijk Huis, plaatselijke historische figuren, bloemen, bomen, munten, edelstenen, enz. Een vreemde eend in de bijt is de 'CROONSTADTLAAN' in Mijdrecht. Nu onze verenigingsruimte aan deze straat is gelegen, waardoor deze naam veelvuldig voorkomt, is het wellicht nuttig om de herkomst daarvan te herleiden.

(wij maken hiervoor gebruik van het door Piet Grundmann geschreven artikel in de Proostkoerier nr. 3-4 van jaargang 9).

SINT PETERSBURG

We moeten daarvoor driehonderd jaar terug in de geschiedenis en wel naar de stichting van de Russische stad Sint Petersburg. In 1914 wordt deze stad omgedoopt tot Petrograd en na het overlijden van de revolutionair Nicolai Lenin - de eerste leider van de Sovjet-Unie - in 1924 wordt de stad Leningrad genoemd. Onder deze naam is de stad in de Tweede Wereldoorlog bij ons bekend geworden. Na de val van het communisme werd de oude naam Sint Petersburg in 1993 bij een volksreferendum in ere hersteld. Voor Europese begrippen is Sint Petersburg geen oude stad. Zij werd gesticht door de ook in Nederland bekende Russische tsaar Peter de Grote. Peter de Grote was de

eerste Russische heerser die zich voor de ontwikkeling van zijn land oriënteerde op het westen. Hij heeft zich in vele landen laten voorlichten. Daarbij kwam hij ook de scheepsbouw bestuderen in Zaandam. Het Tsaar Peterhuisje is daaraan een herinnering.

Met de bouw van de stad is begonnen op 27 mei 1703. Deze datum wordt als stichtingsdatum van Sint Petersburg beschouwd, want toen werd de eerste steen gelegd voor het fort "Petrus en Paulus" aan de monding van de Finse Golf. Men was het er al snel over eens dat de stad naar de Oostzee moeilijk te verdedigen was. Voor de monding van de Neva ligt het rotsachtige eiland Kotlin-Ostrov (Keteleiland). Op dat eiland liet Tsaar Peter een fort bouwen, waaraan de naam Kronsjtadt werd gegeven. Door de gunstige ligging ontwikkelde 'Kroonstad' zich tot handelscentrum en marinehaven. De handel werd in het tsaristische Rusland ook al volledig gecontroleerd en alle uitvoer van o.a. hout vond plaats via Kroonstad. Dit hout werd in grote hoeveelheden ingevoerd in Nederland en hier ontstond de relatie met Mijdrecht.

TIMMERFABRIEK

In de vorige eeuwen werden in hoog tempo de door turfwinning ontstane plassen in het westen en midden van de Ronde Venen drooggemaakt. Men spreekt dan over de Mijdrechtse droogmakerijen. Er werden in de drooggemaakte polders nieuwe agrarische bedrijven gesticht, die werden bevolkt door boeren van buiten de gemeente. Door deze ontwikkeling ontstond er tevens behoefte aan winkeliers en handwerkslieden. Veel van deze mensen kwamen eveneens van buiten de gemeente en zij vestigden zich in het dorp. Een van deze nieuwkomers was de timmerman/aannemer Cornelis Verweij. Deze Cornelis was in Uithoorn geboren, maar zijn oorsprong lag in Haastrecht. Er was werk aan de winkel, want er moesten in de pas drooggekomen gebieden boerderijen worden gebouwd.

Er woonden relatief veel timmerlieden in Mijdrecht. Door de aanwezigheid van veel werk als gevolg van de verdergaande droogleggingen groeide hun aantal nog verder. De zoon van Cornelis Verweij, Johannes genaamd, ging na verloop van tijd bij zijn vader werken, maar hij vestigde zich tevens als drukker en in de daarop volgende jaren onderhield hij twee bedrijven. Het timmermansvak stelde hij in dienst van het drukkersvak door zich toe te leggen op het fabriceren van letterkasten en zetblokken, maar later ook ramen en deuren.

Zoals in alle dorpen van de Ronde Venen waren er ook in Mijdrecht kleine onbenoemde zijstraatjes, ook wel "werven" genoemd, waar dicht opeen een aantal kleine woningen stonden. In een van die straatjes, in de bocht waar nu Bozenhoven begint, was ook zo'n

werf of straatje aanwezig. Er stond een houten school en in die omgeving werd ook de timmerfabriek van Verweij gevestigd. In eerste instantie kennelijk onder de naam van C. Verweij, maar in het gemeenteverslag van 1906 komen we dit bedrijf tegen onder de naam van Stoomtimmerfabriek N.V. Croonstadt met zestien werknemers. Dit is de eerste keer dat de naam Croonstadt voorkomt.

Deze naam is afgeleid van het eerder genoemde Russische Kronsjtadt. Het in de timmerfabriek gebruikte hout was van Fins/Russische herkomst en werd via Kroonstad uitgevoerd naar het westen. Op de kopse kant van het hout werd een kroon afgebeeld met het Engelse woord crown.

STRAATNAMEN

In die tijd, omstreeks de eeuwwisseling, bestonden er nog geen officiële straatnamen, maar was er een indeling in wijken. In notariële akten en ook in kadastrale vermeldingen vinden we als enige straatnaam de aanduiding "aan de Herenweg" terug. Soms wordt het ter verduidelijking nog aangevuld met "aan de Veldzijde" of "aan de Veenzijde". De benamingen Hofland, Dorpsstraat en Bozenhoven komen alleen in de volksmond voor. Zo kreeg het fabrieksstraatje in de volksmond al snel de naam van "Croonstadtlaan" en dit is zo gebleven, ook bij de officiële straatnaamgeving in 1947, toen deze naam door de gemeenteraad ongewijzigd werd overgenomen. ■

Bronnen:

- Gemeentearchief Mijdrecht

Literatuur:

- St. Petersburg, uitgave van Aeroflot

De Spoorlaan in Vinkeveen

- foto's bijeengezocht door Marie-José van Bunningen en Jaap Meulstee -

FOTO 1: HOEK SPOORLAAN - DEMMERIK

De kijkrichting is zuidelijk, verder Demmerik in. Voor de bouw van het Café Joris van Dijk stond op de hoek al de Végé winkel van Kuypers. In dit pand zat later onder meer de kruidenierswinkel van de familie Röling. Het pand op de hoek van Spoorlaan en de Demmerik is omstreeks 1925 gebouwd. In de jaren tachtig is een grote dakkapel toegevoegd. Opvallend is de afgeschuinde gevelhoek met de oorspronkelijke winkelin- gang. Foto 2: de situatie in 2017.

VÉGÉ

Végé staat voor 'verkoop gemeenschap', een Nederlandse landelijke organisatie van zelfstandige kruideniers. Ze werd in 1938 opgericht door de grossier Theo Albada Jelgersma uit Breda.

De Végé was samen met De Spar, de Centra en de ViVo (vrijwillige inkoop- en verkooporganisatie) een van de vier grote Nederlandse vrijwillige filiaalbedrijven. In 1939 waren er 2.400 winkels lid van de organisatie. In 1961 waren er 28.900 kruideniers bij de Végé aangesloten in tien landen. Begin jaren 1980 werden de Végé-winkels, samen met die van de ViVo, overgenomen door Unigro en gingen ze verder onder de namen Super en Cirkel. (bron Wikipedia)

FOTO 3 EN 4: DE SPOORLAAN IN DE TWINTIGSTE EEUW

Deze van oorsprong doodlopende weg ligt parallel aan het voormalige spoortracé van de opgeheven Haarlemmermeerspoorlijn en liep tot aan het terrein van de Vobi (Vinkeveense onderlinge betonindustrie). Eind

5

jaren vijftig kwam een (brug-)verbinding met de later aangelegde Wilgenlaan tot stand. De bovenste foto is genomen richting het oosten. De onderste foto geeft de situatie naar het zuidwesten weer.

HET STATION

Station Vinkeveen is een voormalig stationsgebouw aan de Demmerik. Het maakte deel uit van de spoorlijn Aalsmeer-Nieuwersluis. Het stationsgebouw werd geopend op 1 december 1915 en gesloten op 3 september 1950. Het karakteristieke gebouw is tussen oktober 2015 en maart 2016 gerestaureerd. De twee bovenverdiepingen zijn - net als vroeger - weer bewoond. De begane grond wordt verhuurd voor culturele en maatschappelijke evenementen, voor groepen van 2 tot 50 gasten.

Uitgangspunt bij de restauratie was om, met aandacht voor de vele historische details, het pand klaar te maken voor de volgende 100 jaar. Zo is op de benedenverdieping de oorspronkelijke wachtkamer met potkachel en houten vloer in oude glorie hersteld. Dit was ooit de centrale ontmoetingsplek op het station en is dat nu weer. Ook het bagagedepot is een stoere ruimte. Het oorspronkelijke loket voor de kaartverkoop brengt de traditionele sfeer helemaal terug.

6

Na 1950 is het in gebruik geweest als woonhuis van de familie Stoof, waar vader Jan Stoof in de benedenverdieping zijn rijwielhandel dreef. Legendarisch is zijn enorme klantvriendelijkheid, waarbij menig Vinkeveens buurtkindje zijn of haar fiets of autoped gratis kon laten maken.

Rond de laatste eeuwwisseling was het pand jarenlang op zaterdagen open als rommelmarktwinkel, ten behoeve van de plaatselijke Gereformeerde kerk. Ook hierbij was de sympathieke en gastvrije handelwijze van de familie Stoof kenmerkend. ■

(bron: website Spoorhuis Vinkeveen, www.hetspoorhuis.nl, zie ook de Vinkeveen agenda 2017 pagina 42 en 43)

7

- Foto 5: Spoorhuis Vinkeveen rond 1917 (kijkrichting naar het westen)
- Foto 6: situatie in 2000 (kijkrichting naar het noordoosten)
- Foto 7: Spoorhuis situatie nu (foto van website hetspoorhuis.nl)

Uit de algemene vergadering

Dinsdag 11 april was onze voorjaarsvergadering. In een bijzonder rap tempo handelde voorzitter Rob Blans de verschillende agendapunten af. Het was de eerste vergadering in onze nieuwe Oudheidkamer. En dat beviel prima. De aanwezigen waren onder de indruk van de moderne apparatuur. Mede door de inspanningen van Co Oudshoorn om een flink bedrag aan sponsoring binnen te slepen, realiseerden we een flinke tegemoetkoming in de verhuiskosten. Op aangeven van de heren Hoekstra en Frankenhuizen is decharge verleend voor het keurige financiële beleid. Ook de plannen (en de financiën) van de Stichting Proosdijer Publicaties oogsten volop lof. Penningmeester Jan van Breukelen verklapte al dat we in de loop van dit jaar een speciale uitgave over de 'kaart van Praalder' gaan uitgeven (onder redactie van Dick Koeleman) en voor volgend jaar staat een speciale uitgave over de betrokkenheid van vele tientallen Rondeveense bewoners bij de V.O.C. op de rol (onder redactie van Chris Woerden). Daarnaast is de stichting direct betrokken bij het realiseren van informatieborden bij de diverse crashplaatsen van oorlogsvliegtuigen binnen onze gemeentegrenzen.

Nederland en de V.S.

Na de pauze nam Gert Tetteroo (foto links) ons in een boeiend verhaal mee naar de oorsprong van de Verenigde Staten, het begin van het moderne New York. Gert is directeur van

Links: Gert Tetteroo. Midden: De Halve Maen (replica). Rechts: Henry Hudson (bron: website stichting Henry Hudson)

het Spoorhuis te Vinkeveen en ook directeur van de stichting Henry Hudson 500. Hij hield een met interessante anekdotes en vele illustraties gelardeerd verhaal en legde hierbij de nadruk op de Hollandse inbreng in wat nu de kern van de New Yorkse cultuur vormt: handelsgeest, vrijheid en tolerantie.

De stichting 'Henry Hudson 500' is het gevolg van zijn grote interesse in dit onderwerp. Het begint allemaal ruim 400 jaar geleden met de zoektocht van Hudson naar een noordelijke doorvaart richting de Oost. Tetteroo vertelde over 'De Halve Maen', het schip van Hudson, de routes die hij gevaren heeft en de strijd tussen de Hollanders en de Engelsen om de hegemonie in de wereldhandel destijds. Kerngebied is 'Manahatta' ("De plaats waar wij hout voor onze bogen halen"), het eiland waar een grote hoeveelheid waardevolle historische bronnen over bewaard gebleven zijn. Bijzonder grappig is het grote aantal Nederlandse plaatsnamen in de straten en wijken van New York (ooit Nieuw Amsterdam) terug te vinden zijn. Omdat het archief van Nieuw Amsterdam grotendeels bewaard is gebleven, kon Gert het bijzondere levensverhaal van een aantal zeventiende-eeuwse bewoners vertellen.

Al met al een bijzonder geslaagde uiteenzetting, die terecht volop waardering oogstte.

Kaart van 'Nieuw Nederland', verpubliceerd in 1684 door Nicloas Visscher.

De Ronde Venen en de Beeldenstorm

ALVA'S RAAD VAN BEROERTEN (1566-1569): DORPEN IN HET OOG VAN DE (BEELDEN)STORM?

12 september: Lezing door Sander Wassing
Oudheidkamer HV De Proosdijlanden,
Croonstadlaan 4a te Mijdrecht
Aanvang: 20.00 uur

Vernieling van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal te Antwerpen op 20 augustus 1566 (gravure gemaakt door Frans Hogenberg). Bron Wikipedia

In 2016 was het 450 jaar geleden dat de Beeldenstorm plaatsvond en in 2017 wordt overal stilgestaan bij het 500e geboortjaar van de Reformatie. Dit momentum in de geschiedenis vormt een mooie gelegenheid om de verschillende uitingsvormen van de Beeldenstorm te laten zien. Ook in plaatsen waar men misschien niet meteen een verband ziet met het onderwerp: bijvoorbeeld waar het de dorpen in de Ronde Venen betreft!

In de zomer van 1566 liepen de spanningen in de Nederlanden hoog op. Een explosieve mix van religieuze, sociale en economische onrust begon te gisten. Aangespoord door opruiende preken van hagenpredikers ging men tot actie over. De Beeldenstorm greep razendsnel om zich heen en het Spaans-Habsburgse bewind in Brussel wankelde. Op het Hollandse platteland bleef het doorgaans rustig en ook na 1566 bleven velen trouw aan de rooms-katholieke geloofsrichting.

Zo staat in een verslag van de geloofssituatie in de streek aan het einde van de zestiende eeuw: *Voorder te Vinckeven (zo men verstaet) is de paepsche afgoderie in uutterlicken ende aensienlicken godsdienst genoeg openbaerlicken gedaen ende daegelix gepleecht*

Toch kregen ook de inwoners van de Ronde Venen te maken met deze roerige tijden. Zo werden er bijvoorbeeld in maart 1567 invallen gedaan in Wilnis, waar beeldenstormers zich schuilhielden.

De beeldenstorm leidde tot een reactie van koning Filips II. Hij stuurde de hertog van Alva met een leger om orde op zaken te stellen. Eenmaal aangekomen in Brussel stelde Alva een speciale rechtbank samen om de beeldenstormers op te sporen en te bestraffen: de Raad van Beroerten. Duizenden personen werden verbannen uit het land, hun goederen werden inbeslaggenomen. Bovendien werden veel doodvonnissen uitgesproken en voltrokken.

Werd Alva's harde hand ook in de Ronde Venen gevoeld? Waren inwoners betrokken bij de onrust rondom de Beeldenstorm of was men hier juist trouw gebleven aan de Rooms-Katholieke kerk? Hoe gingen commissarissen van de Raad van Beroerten te werk en welke interessante bronnen heeft dit opgeleverd voor de lokale geschiedenis? Tijdens de lezing staat Sander Wassing bij deze en andere vragen uitgebreid stil.

**12 SEPTEMBER, OUDHEIDKAMER HV DE PROOSDIJLANDEN, CROONSTADTLAAN 4A TE MIJDRECHT
AANVANG 20.00 UUR; ENTREE IS GRATIS, CONSUMPTIES € 1,-.**

Nieuwe leden

Mw. N. v. Dort - van Wijngaarden	Mijdrecht
Hr. A. v.d. Made	Mijdrecht
Hr. J. Peltenburg	Mijdrecht
Hr. A.M. van Leeuwen	Mijdrecht
Hr. P. Wedzinga	Mijdrecht
Mw. A. Feddema - Fokker	Wilnis
Mw. J.W. Reurings - Sohl	Wilnis
Mw. Th Reurings	Wilnis
Mw. G.M. de Koning - Kroon	Wilnis
Mw. C.N. de Ruijter	Wilnis
Mw. Y. v.d. Kuilen	Wilnis
Hr. R. Blom	Vinkeveen
Hr. J. de Boer	Rotterdam
Mw. J. Groen Korrel	Uithoorn

Ook lid worden?

Bel dan naar 0297 - 282190 of stuur een e-mail naar administratie@proosdijlanden.nl

"U gaat uw lidmaatschap van de Historische Vereniging De Proosdijlanden aan voor onbepaalde tijd en dat lidmaatschap wordt telkens automatisch voor een jaar verlengd.

Daar hoeft u niets voor te doen. U kunt uw lidmaatschap opzeggen uiterlijk vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar. Als lid van de vereniging ontvangt u De Proosdijkoerier en na aanmelding hiervoor via de website ook onze digitale nieuwsbrief".

Doelstelling van de vereniging

De vereniging stelt zich tot doel belangstelling te wekken voor de geschiedenis van De Ronde Venen en een stimulerend aandeel te leveren in de ontwikkeling van de regionale en plaatselijke geschiedenis in de ruimste zin.

Copyright

Overname van artikelen uit de Proosdijkoerier is toegestaan mits met uitdrukkelijke toestemming van de redactie.

**Inleverdatum kopij volgende nummer:
1 augustus 2017**

COLOFON

'De Proosdijkoerier' is een kwartaaluitgave van de Historische Vereniging 'De Proosdijlanden', geregistreerd onder ISSN 1388-7165.

Hoofredactie

Dhr. Jaap Meulstee
Adres: Conincksmeer 5, 3645 WG Vinkeveen
E-mail: jaapmeulstee@ziggo.nl

Tekstredactie

Dhr. Jan Rouwenhorst

Vormgeving

Dhr. Jaco Kroon - Pijl 14 grafisch ontwerp
E-mail: info@pijl14.nl
Website: www.pijl14.nl

Drukwerk

Drukkerij Avanti Wilnis
Website: www.drukkerijavanti.nl

Voorzitter

Dhr. Rob Blans
E-mail: rob@blans.eu

Secretaris, excursies en lezingen

Mw. Geertje Oerlemans
Per adres: Croonstadtdlaan 4a, 3641 AL Mijdrecht
Telefoon: 0297 - 256660
E-mail: geertje.oerlemans@ziggo.nl

Penningmeester

Dhr. Jan van Breukelen
E-mail: jm.vanbreukelen@xs4all.nl
Bankrekeningnummer NL89 RABO 0369 6185 05

Algemeen adjunct

Dhr. Hans van Zwieten
E-mail: ha911@live.nl

Publicaties (PK, nieuwsbrief en website)

Dhr. Jaap Meulstee
E-mail: jaapmeulstee@ziggo.nl

Archeologie

Dhr. Paul Hoogers
E-mail: p.hoogers@icloud.com

Monumenten

Mw. Wiesje Dijkxhoorn
E-mail: w.dijkxhoorn@ziggo.nl

PR en documentatie

Dhr. Co Oudshoorn
E-mail: co.oudshoorn@planet.nl

Ledenadministratie

Van Dort & Partners acc. en belasting adviseurs
E-mail: administratie@proosdijlanden.nl
Aanmelding voor het lidmaatschap kan bij de ledenadministratie op dit mailadres.

Adres vereniging (Oudheidkamer)

Croonstadtdlaan 4a, 3641 AL Mijdrecht

Website: www.proosdijlanden.nl
E-mail: info@proosdijlanden.nl
Facebook: www.facebook.com/proosdijlanden

Contributie: € 17,50 per jaar

Losse exemplaren van de Proosdijkoerier € 4,90 per stuk

Oplage: Circa 1200

ADVERTENTIEPAGINA
IN BEZIT VAN AVANTI

ADVERTENTIEPAGINA BINNENZIJDE OMSLAG
IN BEZIT VAN AVANTI

ADVERTENTIEPAGINA ACHTERZIJDE OMSLAG

RABOBANK

IN BEZIT VAN AVANTI